

Reglementen FCI-Obedience 2016-2020

voor de klassen Beginners, 1, 2 en 3

RAAD VAN BEHEER
HOUDEN VAN HONDEN

INHOUDSOPGAVE

I.	Bepalingen en richtlijnen voor het organiseren, jureren en deelnemen aan FCI-Obedience wedstrijden en examens	3
1.	Het organiseren van officiële FCI-Obedience wedstrijden en examens	3
2.	Nationale bepalingen en richtlijnen met betrekking tot FCI-Obedience wedstrijden en examens	3
3.	Voorwaarden voor deelname in FCI-Obedience klassen	3
3.1.	Gezondheid	4
3.2.	Antidoping en vaccinatie voorschriften	4
3.3.	Agressiviteit	4
3.4.	Loopse teven en zwangere teven	4
3.5.	Couperen en andere cosmetische veranderingen	4
3.6.	Sterilisatie en castratie	4
3.7.	Controle van de honden	5
3.8.	Overigen bepalingen	5
4.	Bevoegdheid om FCI-Obedience wedstrijden te mogen keuren	5
5.	Wedstrijdleader en ringmeesters	5
6.	Organisatie van de wedstrijd	5
7.	Verplichtingen van de handler en uitrusting van de hond	5
8.	Hondengedrag en diskwalificatie	6
9.	Overige bepalingen	6
II.	Praktische voorzieningen en materialen	6
10.	Indeling voor de wedstrijd	7
11.	Tijd voor het keuren per dag en het aantal deelnemers	7
12.	Afmetingen van de ringen en het aantal oefeningen	7
13.	Materialen	7
III.	Prijzen en promoveren	9
IV.	Oefeningen en coëfficiënten	10
V.	Algemene richtlijnen en bepalingen voor het uitvoeren en beoordelen van de oefeningen	13

Vastgesteld door het bestuur van de Raad van Beheer op Kynologisch gebied in Nederland.
Amsterdam, januari 2016

FCI-Obedience training leert een hond samen werken met de handler op een gecontroleerde manier. De nadruk moet liggen op het opbouwen van een goede verstandhouding tussen hond en handler en op het bereiken van een grote bereidheid van de hond om commando's op te volgen, zelfs op afstand van de handler. Handler en hond moeten een goede algemene band tonen.

Deze regels en richtlijnen zijn opgesteld om de FCI-Obedience hondensport te bevorderen en om de nationale en internationale wedstrijden te promoten.

Deze bepalingen en richtlijnen worden gebruikt bij FCI-Obedience wedstrijden in landen waar de nationale Kennel Club ervoor heeft gekozen deze te volgen.

Bij internationale FCI-Obedience wedstrijden mét CACIOB, móeten de reglementen van klasse 3 (OB3) worden gevolgd vanaf 1 januari 2016.

Resultaten van andere FCI-Obedience wedstrijden met andere prestaties die voldoen aan de desbetreffende eisen moet worden erkend.

I. BEPALINGEN EN RICHTLIJNEN VOOR HET ORGANISEREN, JUREREN EN DEELNEMEN AAN FCI-OBEDIENCE WEDSTRIJDEN EN EXAMENS

1. Het organiseren van officiële FCI-Obedience wedstrijden en examens
Iedere nationale FCI lidstaat beslist zelf welke clubs en organisaties gerechtigd zijn om officiële FCI-Obedience wedstrijden en examens te organiseren.

2. Nationale bepalingen en richtlijnen met betrekking tot FCI-Obedience wedstrijden en examens

De FCI adviseert de Kennel Clubs van alle lidstaten om alle noodzakelijke informatie te publiceren die betrekking heeft op nationale reglementen, speciale nationale voorschriften en wettelijke bepalingen die betrekking hebben op honden die het land binnenkomen en deelname aan wedstrijden en examens, evenals informatie met betrekking tot tarieven en bankgegevens zodat deelname aan wedstrijden in alle lidstaten wordt bevorderd.

Tevens wordt geadviseerd om deelnemers aan wedstrijden van informatie te voorzien met betrekking tot alle noodzakelijke gegevens die nodig zijn voor deelname aan wedstrijden zoals inschrijfprocedures en wedstrijdreglementen en bepalingen.

3. Voorwaarden voor deelname in FCI-Obedience klassen

Voorwaarden voor deelname aan FCI-Obedience wedstrijden worden bepaald door de reglementen van het thuisland van de hond evenals het land waar de wedstrijd plaatsvindt. De nationale reglementen bepalen welke honden gerechtigd zijn om deel te nemen aan FCI-Obedience wedstrijden. Deze reglementen dienen te worden gepubliceerd op de website van landelijke Kennel Club.

De minimum leeftijd van de hond voor deelname aan FCI-Obedience wedstrijden dient te zijn vastgelegd in de nationale reglementen van iedere lidstaat. Tenzij de nationale reglementen van het organiserende land anders bepalen is de ondergrens voor deelname aan FCI-Obedience wedstrijden 10 maanden. In klasse 3 (OB3) is de ondergrens 15 maanden.

Iedere lidstaat bepaalt zelf welke nationale FCI-Obedience klassen worden erkend en aan welke voorwaarden een hond moet voldoen om uit te komen in een bepaalde FCI-Obedience klasse.

Voor deelname aan internationale FCI-Obedience wedstrijden in de klasse 3 (OB3) dient de combinatie \deelnemer en hond te zijn geslaagd voor de voorgaande hoogste klasse (in Nederland: OB2) met een kwalificatie uitmuntend (in Nederland: zeer goed). *Voor Nederland aparte bijlagell*

Iedere lidstaat bepaalt zelf hoe vaak een hond mag uitkomen in een klasse nadat deze voor de betreffende klasse is geslaagd met een uitmuntend. De voorwaarden over deze bepaling dienen te worden gepubliceerd op de website van de Kennel Club. Wanneer een hond een uitmuntend heeft behaald voor een bepaalde klasse mag deze niet meer uitkomen in een lagere klasse. (*) *uitleg m.b.t. Nederlandse competitie toevoegen, uitleg over deelname in hogere klasse na behalen ZG en uitleg over deelname in lagere klasse*

3.1. Gezondheid

Honden die blind zijn, lijden aan een besmettelijke ziekte of infecties, besmet zijn met haakwormen of andere besmettelijke parasieten, leiden aan schurft of enige ander ongedierte, alsook honden die agressief zijn, mogen niet deelnemen aan FCI-Obedience wedstrijden of examens. Honden die zijn gewachteld of gehecht mogen niet deelnemen aan FCI-Obedience wedstrijden of examens.

3.2. Antidoping en vaccinatie voorschriften

De nationale vaccinatie en antidoping voorschriften van zowel het thuisland van de hond evenals het land waar de wedstrijd plaatsvindt, dienen te worden nageleefd. De nationale voorschriften dienen te worden gepubliceerd op de website van de Kennel Club.

3.3. Agressiviteit

Agressieve honden zijn niet toegestaan op het terrein waar de wedstrijd plaatsvindt. Keurmeesters zullen iedere hond diskwalificeren die een andere hond of persoon aanvalt of probeert aan te vallen.

Het incident dient te worden bijgeschreven in het logboek van de hond. Tevens dient een rapport te worden gestuurd naar zowel de Kennel Club van het organiserende land en de Kennel Club van het land van herkomst van de hond.

3.4. Loopse teven en zwangere teven

Loopse teven zijn toegestaan om deel te nemen aan wedstrijden en examens volgens de reglementen van het organiserende land. Deze reglementen dienen te worden gepubliceerd op de website van de Kennel Club. Indien loopse teven zijn toegestaan moeten ze als laatste starten. Loopse teven mogen zich niet op het terrein of in de directe omgeving begeven totdat alle andere honden de wedstrijd hebben voltooid.

De algemene regel is dat honden die binnen vier weken moeten bevallen, evenals honden die minder dan acht weken voor de wedstrijd zijn bevallen, worden uitgesloten van deelname.

3.5. Couperen en andere cosmetische veranderingen

Honden die gecoupeerd zijn aan oren of staart, of op enigerlei andere wijze cosmetische veranderingen hebben ondergaan, mogen alleen deelnemen aan wedstrijden en examens indien deze veranderingen zijn toegestaan in het land waar de wedstrijd plaatsvindt, evenals zijn toegestaan in het land van herkomst van de hond.

Alle reglementen over couperen en andere cosmetische veranderingen moeten worden gepubliceerd op de website van de Kennel Club.

3.6. Sterilisatie en castratie

Gesteriliseerde en gecastreerde honden mogen deelnemen aan wedstrijden en examens.

3.7. Controle van de honden

Indien nodig controleert de keurmeester de honden buiten de ring, voorafgaand aan de wedstrijd. Nationale bepalingen kunnen voorschrijven dat alle honden vooraf gecontroleerd dienen te worden.

3.8. Overige bepalingen

Indien een wedstrijd gelijktijdig plaatsvindt met een hondententoonstelling, dan is de hond niet verplicht om deel te nemen aan de tentoonstelling.

Nationale bepalingen dienen vast te leggen welke specifieke eisen worden gesteld aan de administratieve registratie van deelnemers.

4. Bevoegdheid om FCI-Obedience wedstrijden te mogen keuren

Keurmeesters van FCI-Obedience wedstrijden en examens dienen voldoende getraind te zijn in het keuren van wedstrijden en examens en dienen benoemd te zijn door de Kennel Club van hun eigen land.

De kwalificaties en taalvaardigheid van keurmeesters dient te worden gecontroleerd door de nationale Kennel Club.

Nationale richtlijnen bepalen wanneer keurmeesters niet mogen keuren om belangenverstremming en/of bevoordeling te voorkomen. Bij internationale FCI-Obedience wedstrijden met CACIOB dienen de FCI reglementen te worden gevolgd met betrekking tot belangenverstremming en/of bevoordeling.

5. Wedstrijdleider en ringmeesters

Voor een FCI-Obedience wedstrijd dient een wedstrijdleider te worden aangewezen. De wedstrijdleider is verantwoordelijk voor de praktische uitvoering van de wedstrijd en dient over voldoende kennis van zaken te beschikken.

Voor de Obedience klasse 3 dient een gediplomeerde ringmeester te worden aangewezen. Voor de klassen 1 en 2 heeft dit de voorkeur.

Bij deelname van buitenlandse deelnemers heeft het de voorkeur indien de taal voor de aanwijzingen voor de uitvoering van de oefeningen vooraf wordt overeengekomen. In klasse 3 dient de ringmeester de opdrachten in het Engelse te kunnen geven, of in een andere taal voor zover in overeenstemming met de deelnemer.

Iedere ring dient over ten minste 1 ringmeester te beschikken.

6. Organisatie van de wedstrijd

Obedience wedstrijden vinden plaats onder beheer van de keurmeester(s), de ringmeester(s) en de wedstrijdleider. Indien meerdere keurmeesters aan de wedstrijd zijn toegewezen wordt voorafgaand aan de wedstrijd een hoofdkeurmeester aangewezen.

In situaties waarin deze reglementen niet voorzien beslist de hoofdkeurmeester, in overleg met de overige keurmeester(s), ringsteward(s) en wedstrijdleider.

7. Verplichtingen van de handler en uitrusting van de hond

De verplichtingen van de deelnemers start bij het betreden van het wedstrijdterrein en eindigt na afloop van de prijsuitreiking. Alle deelnemers dienen alle reglementen en aanwijzingen op te volgen. Deelnemers worden geacht zich behoorlijk te gedragen en passend te zijn gekleed. Keurmeesters mogen deelnemers uitsluiten van deelname indien zij zich niet aan de regels houden of op enige andere wijze onbehoorlijk gedragen.

Alle beslissingen van de keurmeester zijn definitief en het is deelnemers niet toegestaan om beslissingen te betwisten (*) *toevoegen: verwijzing naar mogelijkheid tot beroep aantekenen*

Deelnemers dienen zich minimaal 30 minuten voorafgaand aan de wedstrijd te melden bij het wedstrijdsecretariaat.

Het is verboden om honden fysiek te straffen. Wanneer keurmeesters een overtreding van deze regel vaststellen dienen zij de desbetreffende deelnemer onmiddellijk te diskwalificeren. Bovendien kunnen aanvullende disciplinaire maatregelen door de Kennel Club worden opgelegd.

Alleen standaard halsbanden zijn toegestaan (met gesp op clip). Halsbanden met spijkers of stekels, evenals elektrische halsbanden of andere middelen om de hond beperkingen op te leggen zijn verboden. Dit verbod start bij aanvang van de wedstrijd en duurt tot het einde van de wedstrijd.

Dekens, hesjes, jasjes, harnassen, regenmantels, schoenen, sokken, bandages, verbanden enz. op honden zijn verboden tijdens de uitvoering van de oefeningen.

De deelnemer dient de hond aan zijn linker zijde bij zich te hebben tijdens en tussen de oefeningen, tenzij de oefening anders voorschrijft.

Ingeval van een lichamelijke beperking van de deelnemers is het toegestaan om de hond aan de rechterzijde bij zich te hebben gedurende en tussen de oefeningen. In dergelijke gevallen dient de deelnemer dit voorafgaand aan de wedstrijd met de keurmeester te overleggen. Alle keurmeesters dienen hier vooraf van op de hoogte te worden gesteld en zij dienen eventuele consequenties voor de beoordeling van de oefeningen vooraf overeen te komen.

Iedere uitzondering of buitengewone voorziening moet kunnen worden beargumenteerd en mag nooit leiden tot verstoring of afleiding voor de andere deelnemers en honden. Bijvoorbeeld, bij deelname met een rolstoel dient tijdens de groepsoefeningen de deelnemer met de rolstoel als eerste of als laatste te worden geplaatst.

8. Hondengedrag en diskwalificatie

Een hond die op enig moment tijdens de wedstrijd (voor, tijdens of na de eigen oefeningen) een andere hond of deelnemer bijt of probeert te bijten of aanvalt of probeert aan te vallen, zal worden gediskwalificeerd. Alle behaalde punten worden afgenomen, zelfs al had de desbetreffende hond alle oefeningen al volledig uitgevoerd. Bij een meerdaagse wedstrijd geldt de diskwalificatie voor alle wedstrijddagen.

Het incident dient te worden vermeld in het logboek van de desbetreffende hond. Tevens dient een rapport te worden opgemaakt en te worden gestuurd naar de Kennel Club van het organiserende land evenals de Kennel Club van het land van herkomst van de hond.

Nationale reglementen kunnen aanvullende maatregelen bepalen met betrekking tot de afhandeling van dergelijke incidenten.

9. Overige bepalingen

Tijdens en na het opbouwen van de wedstrijdring is het deelnemers en honden niet toegestaan de ring te betreden, tenzij uitdrukkelijk toegestaan door de keurmeester, ringmeester of wedstrijdleader.

Tijdens de groepsoefeningen in de klassen 1 en 2 is het minimum aantal honden drie en het maximum aantal honden is zes. Wanneer het aantal deelnemers niet deelbaar is door zes, kan de keurmeester bepalen dat er maximaal twee groepen van zeven worden samengesteld.

In klasse 3 is het minimum aantal honden drie en het maximum aantal honden is vier. Enkel indien er slechts vijf deelnemers zijn kan hierop een uitzondering worden gemaakt door een groep van vijf deelnemers te vormen.

II. PRAKTISCHE VOORZIENINGEN EN MATERIALEN

Programma's, aantal deelnemers, afmetingen van de ring en benodigde materialen

10. Indeling voor de wedstrijd

De volgorde van de oefeningen evenals een eventuele opdeling van de oefeningen wordt bepaald door de organiserende vereniging. De hoofdkeurmeester kan in overleg met de wedstrijdleider en de ringstewards, afwijken van de vastgelegde volgorde.

De volgorde van de oefeningen dient gelijk te zijn voor alle deelnemers.

11. Tijd voor het keuren per dag en het aantal deelnemers

De wedstrijd dient zo te worden ingedeeld dat keurmeesters niet meer dan maximaal 5 uur per dag hoeven te keuren.

Nationale bepalingen kunnen afwijken van deze richtlijn.

De tijd die een keurmeester nodig heeft voor het beoordelen van een deelnemer is mede afhankelijk van de indeling van de wedstrijd, het wedstrijdprogramma, de ringsteward, en het ras van honden van de betreffende deelnemers.

Benadering van de tijd die nodig is voor het keuren van:

Klasse 1

Geadviseerd wordt dat keurmeesters maximaal 30 deelnemers in klasse 1 keuren per dag. Het keuren in klasse 1 kost gemiddeld ongeveer 10 minuten per deelnemer.

Klasse 2 en 3

Geadviseerd wordt dat keurmeesters niet meer dan 25 deelnemers per dag keuren in de klasse 2 en 3.

Het keuren in de klasse 2 kost gemiddeld ongeveer 12 minuten per deelnemer.

Het keuren in de klasse 3 kost gemiddeld ongeveer 15 minuten per deelnemer.

Wanneer meerdere keurmeesters zijn toegewezen aan de wedstrijd zal iedere keurmeesters de aan hem toegekende oefeningen keuren voor alle deelnemende honden in dezelfde klasse.

In dit geval kan een keurmeester meer honden keuren dan de hierboven genoemde aantallen.

12. Afmetingen van de ringen en het aantal oefeningen

De minimum afmetingen van een indoor wedstrijdtring zijn 20x30 meter voor de klassen 2 en 3.

Voor buitenwedstrijden zijn de voorkeur afmetingen minimaal 25x40 meter.

Voor de klasse 1 kan de ring iets kleiner zijn. De afmetingen mogen ook minder zijn indien de oefeningen zijn verdeeld over meerdere ringen waarbij de oefeningen die minder ruimte nodig hebben bij elkaar zijn gegroepeerd. De ring dient duidelijk afgebakend te zijn. De hoofdkeurmeester bepaald of de ring geschikt is. Alle aangegeven afmetingen en afstanden van alle oefeningen in deze reglementen zijn slechts bij benadering.

13. Materialen

Het is de verantwoordelijkheid van de organisatie die de wedstrijd of examen organiseert, om te zorgen dat de volgende materialen en documenten aanwezig zijn op het wedstrijdterrein.

Horde

- Een gesloten horde van circa 1 meter breed en in hoogte verstelbaar van 10 tot 70 centimeter in stappen van 10 centimeter. Indien de constructie van de hoogtesprong gebruik maakt van zijbalken dienen deze circa 1 meter hoog te zijn. In tegenstelling tot hoogtesprongen zoals die

bij Agility worden gebruikt, mogen horden en voor FCI-Obedience niet zijn voorzien van vleugelpanelen aan de zijkanten van de horde.

Standers dienen maximaal 1 meter hoog te zijn.

Een open horde van circa 1 meter breed en in hoogte verstelbaar van 10 tot 70 centimeter in stappen van 10 centimeter. De constructie van de horde dient zo te zijn geconstrueerd dat er slechts een enkele balk van 5 centimeter hoog is op de ingestelde hoogte. Voor de rest dient de horde open te zijn, met uitzondering van de verbindingbalk aan de onderzijde. Standers dienen maximaal 1 meter hoog te zijn.

- Deze horde is nodig voor klasse 3, in aanvulling op de hiervoor genoemde gesloten horde.

Zie deel IV in de appendix van deze reglementen voor een tekening van de horden.

Apporteervoorwerpen

- Drie sets houten apporteerblokken. Iedere set bestaat uit drie apporteerblokken van gelijke grootte voor klasse 3. Voor klasse 2 zijn slechts twee apporteerblokken per set noodzakelijk. Iedere set verschilt in grootte en gewicht zodat deze geschikt zijn voor kleine, middelgrote en grote hondenrassen. Het gewicht van de zwaarste variant mag niet groter zijn dan 450 gram. Iedere deelnemer beslist zelf welke apporteerblok gebruikt wordt.
- Metalen apporteerblokken in drie verschillende afmetingen en gewichten, geschikt voor kleine, middelgrote en grote hondenrassen. Het gewicht van de zwaarste variant mag niet groter zijn dan 200 gram. Iedere deelnemer beslist zelf welk apporteerblok gebruikt wordt.
- Houten sorteerstokjes met de afmetingen 2x2x10 centimeter voor de klassen 2 en 3. Voor klasse 2 zijn zes stokjes nodig per deelnemer. Voor klasse 3 zijn acht stokjes nodig per deelnemer.

Overige materialen

- Een bord waarop de toegekende punten worden aangegeven.
- Een bord waarop de posities voor de oefening appel-op-afstand zijn aangegeven. Dit mag ook een elektronisch bord zijn.
- Kalk, schelpenzand, tape of andere materialen waarmee de cirkels en vierkanten kunnen worden gemarkeerd op het veld.
- Voldoende markeringspunten, bollen en pionnen waarmee de start en einde van een oefening kunnen worden gemarkeerd, evenals de posities waar handelingen plaats moeten vinden, zoals bijvoorbeeld keerpunten of plaatsen waar een commando moet worden gegeven. Alle markeringen moeten geschikt zijn voor hun beoogde doel. Dat wil zeggen dat ze duidelijk zichtbaar moeten zijn, zowel in grote als in kleur, voor zowel de hond, de handler, de keurmeester als de ringmeester. Bijvoorbeeld, de pionnen op de hoeken van het vak dienen duidelijk zichtbaar te zijn, minimaal 15 centimeter hoog en in kleur te contrasteren met de achtergrond. Hierbij dient rekening te worden gehouden met het gezichtsvermogen van de hond. Het punt waar de hond moet afstoppen bij oefening 6 in de klasse 3 mag worden aangegeven met een kleine platte schijf van maximaal ongeveer 10 centimeter (rond of vierkant). Het punt waar de hond moet afstoppen bij oefening 7 in klasse 3 moet worden aangegeven met een markeerpunt van circa 15 centimeter hoog. Voor oefening 10 in klasse 1 en oefening 8 in klasse 3 dient een pion gebruikt te worden met een hoogte van circa 40 cm.

III. PRIJZEN EN PROMOVEREN

Beginnersklasse

224 – 280 punten (80%)	Uitmuntend, door naar klasse 1
196 – 223,9 punten (70%)	Zeer goed, door naar klasse 1
minder dan 196 punten	Geen kwalificatie

Klassen 1, 2 en 3

256 – 320 punten (80%)	Uitmuntend, door naar de volgende klasse (ook internationaal)
224 – 255,9 punten (70%)	Zeer goed, door naar de volgende klasse (internationaal niet door)
minder dan 224 punten	Geen kwalificatie

Iedere lidstaat bepaalt zelf welke prijzen, trofeeën, rozetten, linten, diploma's en brevetten worden toegekend. De kleuren voor FCI-Obedience linten en rozetten zijn traditioneel zwart, rood en geel.

Indien twee of meer deelnemers eindigen met een gelijk aantal punten, en indien het voor de wedstrijd noodzakelijk is om een winnaar aan te wijzen, dan dienen de punten voor de oefeningen 3, 5 en 6 bij elkaar opgeteld te worden. Indien dit ook geen winnaar oplevert moeten deze oefeningen opnieuw worden uitgevoerd.

IV. OEFENINGEN EN COËFFICIËNTEN

De FCI adviseert dat de obedience programma's van de aangesloten lidstaten een beginnersklasse bevatten die de honden succesvol moeten hebben volbracht alvorens in de klasse 1 te starten.

Het programma van de Nederlandse beginnersklasse bestaat uit de volgende onderdelen (moet nog worden vastgesteld voor 2016-2020):

CONCEPT

Het programma van de internationale klasse 1 bestaat uit de volgende onderdelen:

<u>Oefening</u>	<u>Coëfficiënt</u>	<u>Punten</u>
1 1 minuut zitten in zicht	3	30
2 Los volgen	3	30
3 Staan tijdens het volgen	3	30
4 Komen op bevel	3	30
5 Zitten of liggen tijdens het volgen	2	20
6 Vak zenden	3	30
7 Vlak apport	4	40
8 Posities op afstand	3	30
9 Sprong over de horde	3	30
10 Rond kegel sturen	3	30
11 Algemene indruk	2	20
	<hr/>	<hr/>
	32	320

- 256 - 320 punten Kwalificatie Uitmuntend, door naar klasse 2 (ook internationaal)
224 - 255,9 punten Kwalificatie Zeer Goed, door naar klasse 2 (internationaal niet door)
< 223,9 punten Geen kwalificatie

Het programma van de internationale klasse 2 bestaat uit de volgende onderdelen:

<u>Oefening</u>	<u>Coëfficiënt</u>	<u>Punten</u>
1 2 minuten liggen uit zicht	2	20
2 Los volgen	3	30
3 Posities tijdens het volgen	3	30
4 Komen met staan	4	40
5 Vak zenden	4	40
6 Richtingapport	3	30
7 Sorteren	4	40
8 Posities op afstand	4	40
9 Metaal apport over de horde	3	30
10 Algemene indruk	2	20
	<hr/>	<hr/>
	32	320

- 256 - 320 punten Kwalificatie Uitmuntend, door naar klasse 3 (ook internationaal)
224 - 255,9 punten Kwalificatie Zeer Goed, door naar klasse 3 (internationaal niet door)
< 223,9 punten Geen kwalificatie

Het programma van de internationale klasse 3 bestaat uit de volgende onderdelen:

	Oefening	Coëfficiënt	Punten
1	2 minuten zitten uit zicht	2	20
2	1 minuut liggen met komen op bevel	2	20
3	Los volgen	3	30
4	Posities tijdens het volgen	3	30
5	Komen met staan en liggen	4	40
6	Vak zenden	4	40
7	Richtingapport	3	30
8	Om pion sturen met positie en richtingapport over horde	4	40
9	Sorteren	3	30
10	Posities op afstand	4	40
		<hr/>	<hr/>
		32	320

De reglementen en bepalingen van de klasse 3 moeten worden toegepast op alle internationale FCI Obedience wedstrijden waarbij een CACIOB en reserve CACIOB kan worden toegekend.

V. ALGEMENE RICHTLIJNEN EN BEPALINGEN VOOR HET UITVOEREN EN BEOORDELEN VAN DE OEFENINGEN

De richtlijnen en bepalingen voor het uitvoeren en beoordelen van de oefeningen, bestaan uit:

A) Een algemeen deel dat betrekking heeft op het uitvoeren en beoordelen van alle oefeningen in de klassen 1, 2 en 3.

B) Een deel dat het uitvoeren en beoordelen van de individuele oefeningen beschrijft.

Deze algemene richtlijnen en bepalingen zijn van toepassing op het uitvoeren en beoordelen van alle oefeningen, tenzij anders vermeld bij de individuele oefeningen.

In alle gevallen waarin dit reglement niet voorziet, **beslist de Raad van Beheer**. Indien echter een beslissing moet worden genomen tijdens een wedstrijd of een examen, dan beslist de keurmeester. Het is niet mogelijk tegen deze beslissing in beroep te gaan.

Puntentelling

De hond wordt gewaardeerd in een puntenschaal van:

0 - 5 - 5½ - 6 - 6½ - 7 - 7½ - 8 - 8½ - 9 - 9½ - 10.

Diskwalificatie leidt tot afbreken van de wedstrijd voor de betreffende hond. Alle behaalde punten vervallen. De hond mag de resterende oefeningen niet afmaken.

Indien een oefening wordt afgebroken ontvangt de hond geen punten voor de betreffende oefening. De hond mag de resterende oefeningen voortzetten.

Het gebruik van gele en rode kaarten

Een gele kaart geeft in alle klassen een waarschuwing aan. De keurmeester kan een waarschuwing geven voor het gedrag van de deelnemer en voor het gedrag van de hond. Wanneer de keurmeester in klasse 3 een gele kaart geeft worden 10 punten afgetrokken van de totaalscore van de betreffende combinatie.

Indien een combinatie een tweede gele kaart ontvangt, volgt diskwalificatie (in alle klassen).

De rode kaart geeft een diskwalificatie aan.

Het gebruik van gele en rode kaarten bij wedstrijden met meerdere keurmeesters

1. Twee of meer keurmeesters in verschillende ringen
 - Wanneer meerdere keurmeesters keuren in verschillende ringen, volgt diskwalificatie bij het tonen van de eerste rode kaart.
 - Indien een van de keurmeesters een gele kaart heeft gegeven, mogen de andere keurmeesters hiervan niet op de hoogte worden gesteld. Alle keurmeesters werken onafhankelijk van elkaar. Wanneer de combinatie bij een volgende keurmeester opnieuw een gele kaart krijgt wordt dit door de wedstrijdsecretaris gemeld aan de keurmeester waarna diskwalificatie volgt. Uiteraard volgt ook diskwalificatie wanneer twee gele kaarten worden gegeven door dezelfde keurmeester.
2. Twee of meer keurmeesters in dezelfde ring
 - Indien een van de keurmeesters een gele of rode kaart wil geven aan een deelnemer, dan informeert deze eerst de andere keurmeester(s) in de ring over het voorval om tot een

gezamenlijk besluit te komen. Daarna wordt de kaart getoond aan de deelnemer, bij voorkeur door de hoofdkeurmeester (indien aanwezig in de ring).

Algemene richtlijnen voor het uitvoeren en beoordelen van alle oefeningen

Deze algemene richtlijnen en bepalingen zijn van toepassing op het uitvoeren en beoordelen van alle oefeningen, tenzij anders vermeld bij de individuele oefeningen.

Uitvoering van de oefeningen

1. Nationale richtlijnen kunnen bepalen dat alle honden moeten worden gecontroleerd alvorens zij de ring mogen betreden. Deze richtlijnen kunnen eveneens bepalen dat keurmeesters de hond mogen betasten.
2. De keurmeester kan de volgorde van de oefeningen bepalen. De volgorde moet gelijk zijn voor alle deelnemers.
3. Iedere oefening start en eindigt met de hond in de startpositie. De startpositie is wanneer de hond aan de linkerzijde naast de handler zit.
4. De handler loopt in normale pas bij alle oefeningen, met uitzondering van de oefening los volgen.
5. Alle oefeningen beginnen nadat de ringmeester de combinatie naar de uitgangspositie van de oefening heeft geleid, de hond in de startpositie zit en ringmeesters aankondigt "de oefening begint" of "de oefening start".
6. De handler commandeert de hond in de startpositie bij het uitgangspunt van de oefening en moet in zeer korte tijd klaar zijn om de oefening uit te voeren. In de beginnersklasse en klasse 1 mag iets meer tijd worden gegeven, maar in klasse 2 en 3 moet de handler met de hond klaar staan in de startpositie, zeer kort na het bereiken van het startpunt van de oefening.
7. Alle oefeningen eindigen wanneer de ringmeester dit aangeeft met het commando "einde oefening".
8. Tenzij anders vermeld, geeft de ringmeester bij ieder onderdeel van iedere oefening aan, wanneer de handler zijn hond moet commanderen, zelfs indien dit niet expliciet vermeld staat bij de oefening.
9. De handler beslist zelf of hij een tweede commando zal geven en wanneer hij dit commando geeft.
10. De in deze reglementen genoemde aanwijzingen die de ringmeester geeft, zijn slechts voorbeelden. Het is belangrijk dat de aanwijzingen van de ringmeester duidelijk en begrijpelijk zijn voor de handler.
11. Het is niet toegestaan de hond voor of tijdens een oefening te richten (anders dan is toegestaan voor de betreffende oefening). In geval van richten wordt de oefening met nul punten gewaardeerd.
12. In de beginnersklasse en in klasse 1 mag de handler de ring betreden met de hond aangelijnd. Tijdens de oefeningen moet de handler de riem uit het zicht van de hond opbergen. Het is ook

toegestaan dat de handler de riem achterlaat bij de ingang van de ring. De hond mag na afloop van de oefeningen weer worden aangeliend voor het verlaten van de ring.

13. In de klassen 2 en 3 dient de handler de riem achter te laten bij de ingang van de ring. Dit geldt voor alle oefeningen.
14. Tussen de oefeningen dient de hond aan de linkerzijde van de handler mee te lopen. De hond hoeft hierbij niet te volgen, maar moet wel onder controle zijn. Indien er een vertraging optreedt tussen de oefeningen mag de handler de hond in de “af” positie commanderen. De hond mag echter niet vanuit deze positie worden geroepen bij het voorzetten van de oefeningen. De handler moet terug naar de hond om de hond op te halen voor de volgende oefening.
15. Tijdens een oefening beweegt de deelnemer zich op een natuurlijke manier en in rechte lijnen. Overdreven lichaamsbewegingen, signalen of lichaamstaal en onnatuurlijke bewegingen geven puntenaftrek. Rechter en linker wendingen dienen in hoeken van 90° te worden uitgevoerd. Keertwendingen dienen in een hoek van 180° te worden uitgevoerd. Bij keertwendingen loopt de deelnemer in ongeveer dezelfde lijn terug als de oorspronkelijke heengaande lijn.
16. Bij oefeningen waarbij de handler de hond voorbij moet lopen, mag de afstand tussen handler en hond niet meer dan 0,5 meter bedragen, tenzij anders aangegeven bij de betreffende oefening. De handler mag de hond naar keuze links of rechts passeren, tenzij expliciet aangegeven bij de betreffende oefening.
17. Alle aanwijzingen met betrekking tot een richting (“links” of “rechts”) dienen te worden gegeven vanuit het oogpunt van de handler (b.v. aangeliend volgen, los volgen en richtingapport). Bij groepsoefeningen wordt er van links naar rechts gewerkt uitgaande van het voor de hond staan nr1 staat links en de laatste bij de groepsoefening rechts.

Nr 1 Nr 2

Nr 3

Nr 4

18. Het is niet toegestaan om de hond aan te raken tijdens een oefening. In voorkomend geval wordt de oefening met nul punten gewaardeerd. Na afloop van een oefening is het toegestaan de hond een geringe beloning te geven (bijvoorbeeld door te zeggen “goed gedaan-goed gedaan” of het geven van een schouderklopje).
19. Speeltjes of voertjes zijn zowel tijdens als tussen de oefeningen niet toegestaan in de ring. Indien de keurmeester constateert dat de deelnemer een speeltje of voer bij zich draagt of gebruikt in de ring, volgt diskwalificatie.
20. Bij oefeningen met richting sturen is het de handler niet toegestaan om de hond de richting aan te wijzen of de hond aan te raken bij de uitgangspositie. Indien dit wel gebeurt dan wordt de oefening met nul punten gewaardeerd.
21. In geval van overmatige beloning, enthousiast springen, spelen, springen in de armen van de deelnemer, draaien tussen de benen van de deelnemer etc., zal de keurmeester de deelnemer een waarschuwing geven en:
 - in de beginnersklasse en de klassen 1 en 2 volgt puntenaftrek voor algemene indruk
 - in de klasse 3 zal de keurmeester een gele kaart geven
 - bij een tweede waarschuwing volgt diskwalificatie in alle klassen.

22. De keurmeester kan een oefening afbreken indien de hond duidelijk toont niet in staat te zijn om de oefening uit te voeren of duidelijk toont de commando's van de handler niet op te volgen. In dat geval zal de oefening met 0 punten worden beoordeeld.
23. De keurmeester kan een hond uitsluiten van verdere deelname indien de hond niet normaal functioneert of als de hond overlast veroorzaakt door aanhoudend blaffen of janken.
24. In geval van blaffen of janken tijdens een oefening zullen punten in mindering worden gebracht voor de betreffende oefening.
25. In geval van blaffen of janken kan de keurmeester eerst waarschuwen en:
- In de beginnersklasse en de klassen 1 en 2 worden punten in mindering gebracht voor algemene indruk.
 - In de klasse 3 wordt een gele kaart gegeven.
- Indien het gedrag niet wijzigt zal de keurmeester de hond diskwalificeren door het tonen van de rode kaart.
26. De hoogte van alle hordes mag niet meer zijn dan ongeveer de schofthoogte van de hond. De hoogte van de hordes dient per hond te worden aangepast.

Volgwerk

27. De oefening "volgen" wordt in de klassen 1, 2 en 3 uitgevoerd zonder riem.
28. De onaangelijnde hond dient de handler vrijwillig te volgen aan de linkerzijde met de schouder ter hoogte van de knie van de handler in een rechte lijn, parallel aan de handler. De handler dient zijn armen en benen normaal te bewegen tijdens de oefening.
29. In de klassen 1, 2 en 3 maakt de handler bij keertwendingen (180° draai) naar keuze een links-om-keert of een rechts-om-keert. Een zogenaamde Duitse draai is eveneens toegestaan waarbij de hond zeer dicht achter om de handler draait. Bij keertwendingen dient de handler in ongeveer dezelfde lijn terug te keren als de oorspronkelijke heengaande lijn.
30. Bij linker en rechter wendingen dient de handler een hoek van 90° te maken. De handler mag zijn hoofd en schouders niet draaien of andere lichaamstaal gebruiken en mag geen signalen geven met zijn voeten.
31. Een commando mag worden gegeven bij iedere start, bij het wijzigen van de snelheid, bij het uitvoeren van de pasjes en bij wendingen en keertwendingen vanuit de startpositie.
32. Wanneer de handler halt houdt dient de hond onmiddellijk de startpositie in te nemen zonder commando.
33. Bij het over een langere afstand achterwaarts volgen in de klassen 2 en 3 wordt vanuit het halthouden in de startpositie gestart en geëindigd.

Commando's en handsignalen

34. De beschreven commando's in dit reglement zijn slechts voorbeelden. Andere (korte) woorden zijn eveneens toegestaan.
35. Het commando "volg" mag worden gegeven bij iedere start en het commando "blijf" is toegestaan bij oefeningen waarbij de handler de hond verlaat of wegdraait bij de hond.
36. Commando's zijn verbaal. In sommige gevallen mogen verbale commando's worden vervangen door of mogen verbale en handsignalen gelijktijdig worden gegeven. Indien dit is toegestaan

staat dit vermeld bij de betreffende oefening. Wanneer handsignalen worden gebruikt moeten deze kort zijn en mogen niet langer duren dan het verbale commando. Overige lichaamstaal is niet toegestaan. Handsignalen mogen naar keuze met 1 of met 2 handen worden gegeven.

Bij oefeningen waarbij verbale commando's of handsignalen zijn toegestaan, moet de handler de keurmeester vooraf laten welke hij zal gebruiken. Dit is niet nodig bij oefeningen waarbij het gebruik van verbale commando's mag worden gecombineerd met handsignalen.

37. Met "lichaamstaal" wordt bedoeld iedere beweging van het lichaam, anders dan normaal voortbewegen of handsignalen, zoals draaien of buigen van het lichaam, draaien of buigen van het hoofd of de schouders, en het geven van signalen met de voeten. Al deze lichaamstaal zal leiden tot puntenaftrek, afhankelijk van de ernst en de situatie.
38. Indien de handler zich verplaatst tijdens de oefening, anders dan is toegestaan voor het uitvoeren van de oefening, wordt de oefening beoordeeld met 0 punten.
39. Handsignalen zijn nooit toegestaan wanneer de hond zich in de startpositie bevindt. Dit wordt bestraft met 2-4 punten aftrek, afhankelijk van de hoeveelheid, de duur en de situatie. Indien bovendien lichaamstaal wordt gebruikt volgt aanvullende puntenaftrek.
40. Bij oefeningen waarbij de hond in een richting moet worden gestuurd is een verbaal commando gecombineerd met een handsignaal toegestaan (dit is het geval bij het op een pion sturen, het in een cirkel of vak sturen en bij het richtingapport). Er mogen geen punten worden afgetrokken voor het gelijktijdige gebruik van een verbaal commando en een kort handsignaal, alleen bij het gebruik van extra commando's.

Komen-op-bevel en apporteer oefeningen

41. Bij alle oefeningen waarbij de hond op commando van afstand naar de handler moet komen, mag de naam van de hond worden gebruikt in combinatie met het commando. De naam en het commando moeten in dit geval direct achter elkaar worden uitgesproken, zodat niet de indruk wordt gewekt dat er twee commando's worden gegeven. Het is ook toegestaan om alleen de naam van de hond te gebruiken.
42. Tijdens het komen-op-bevel en de apporteer oefeningen is het toegestaan de hond direct de startpositie in te laten nemen of de hond voor de handler te laten zitten. Bij het voorzitten moet de hond vervolgens snel op commando (na aanwijzing van de steward) de startpositie innemen waarbij hij de handler kortbij passeert. Dit geldt tevens voor de oefening sprong over de horde.
43. De keurmeester hoeft niet vooraf geïnformeerd te worden of de hond direct de startpositie inneemt of dat de hond eerst voor de handler zit. Wanneer de oefening vloeiend en correct wordt uitgevoerd wordt het volledige puntenaantal toegekend ongeacht wat de intentie was.
44. Wanneer een apporteerblok per ongeluk op een onbedoelde plaats is gegooid (uit de ring rolt, op een plaats ligt waar het voorwerp niet opgepakt kan worden of niet ver genoeg is gegooid) moet het apporteerblok opnieuw worden gegooid. Dit leidt automatisch tot 2 punten aftrek. Wanneer het apporteerblok voor een tweede keer niet correct is gegooid wordt de oefening beoordeeld met 0 punten.
45. Het is niet toegestaan om de hond het voorwerp/apporteerblok vast te laten houden voor de oefeningen. Wanneer dit gebeurt, kan maximaal 5 punten behaald worden in de klasse OB 1, in de klasse OB 2 en OB 3 wordt de oefening beoordeeld met 0 punten.
46. De handler is vrij om kiezen welke maat apporteerblok zij gebruiken voor de oefening.

Beoordelen van de oefeningen

47. Het beoordelen van de oefening begint op het moment dat de handler de positie heeft ingenomen op de daartoe aangewezen plaats, de hond de startpositie inneemt en de steward "oefening begint" aankondigt. De beoordeling van de oefening eindigt op aanwijzing van de steward "einde oefening" of "dank u wel".
48. Alle afwijkingen ten opzichte van het ideaalbeeld leiden tot puntenaftrek: alle extra commando's, dubbele commando's, lichaamstaal, afwijkingen in de startpositie, afwijkingen van parallel volgen etc.
49. Het is belangrijk dat de hond enthousiast en gewillig de commando's opvolgt.
50. Bij de beoordeling van de snelheid van de hond, moet het ras in aanmerking worden genomen. Het ideale beeld is niet voor alle rassen gelijk. Indien de hond onmiddellijk reageert op zijn commando's en toont dat hij deze wil opvolgen, beweegt op een voor het betreffende ras bekende wijze, de hond toont dat hij weet waar hij mee bezig is, moet worden gewaardeerd met de volle punten, indien er geen andere onvolkomenheden worden geconstateerd.
51. De algemene regel is dat voor een tweede commando 2 punten in mindering worden gebracht en bij een derde commando, de oefening (of een deel ervan) als onvoldoende wordt beoordeeld. Bij de oefeningen waarbij de hond gestuurd wordt en bij de oefeningen appel op afstand, worden 1 – 2 punten in mindering gebracht wanneer een tweede commando wordt gegeven. (zie de beschrijvingen bij de oefeningen).
52. Alle vormen van bestraffing van de hond leiden tot diskwalificatie.
53. Indien de handler de hond aanraakt tijdens een oefening, wordt de oefening met nul punten gewaardeerd. De keurmeester kan hiervoor de gele kaart tonen.
54. Indien het aanraken tijdens of tussen de oefeningen gebeurt, kan dit worden gezien als bestraffing en volgt diskwalificatie.
55. Indien de hond niet de startpositie inneemt bij een oefening (zittend naast de handler), wordt de oefening beoordeeld met 0 punten.
56. Indien de hond aan het einde van de oefening niet de startpositie inneemt (zittend naast de deelnemer), kunnen niet meer dan 7 punten worden behaald.
57. Indien de hond niet kalm naast de handler zit bij de start van de oefening, kunnen niet meer dan 8 punten worden toegekend.
58. Indien de handler zijn voeten verplaatst tijdens de oefening, ontvangt hij geen punten.
59. Indien de hond de deelnemer (licht) aanraakt bij het komen tijdens het komen-op-bevel of apporteer oefeningen en voor de handler gaat zitten, of bij het innemen van de startpositie, worden 1-2 punten in mindering gebracht. Indien de hond (zwaar) aanstoot, kunnen niet meer dan 7 punten worden behaald.
60. Een hond die blaft of jankt (ook incidenteel) tijdens de oefening, krijgt hiervoor puntenaftrek. In geval van incidenteel blaffen, kan niet meer dan 7 punten worden behaald. Indien het blaffen extreem en continue doorgaat wordt de oefening met nul punten gewaardeerd. Ook als er sprake is van een korte blaf aan het begin (of einde) van de oefening, kan een uiting zijn van

enthousiasme, wordt minimaal 1 punt in mindering gebracht. Indien de hond continue blaft en dit zich herhaalt in meerdere oefeningen, volgt diskwalificatie. Hetzelfde geldt voor janken.

61. Het onder controle houden van de hond door hem aan zijn halsband vast te houden, leidt tot een waarschuwing en tot puntenaftrek voor algemene indruk, in klasse OB 3 leidt dit tot een gele kaart.
62. Indien de hond zijn behoefte (ook plassen) doet in de ring:
- In klasse 1: gedurende de oefening => Oefening = 0 punten en "Algemene indruk" = 0 punten.
 - In klasse 1: tussen de oefeningen => "Algemene indruk" = 0 punten
 - In klasse 2 & 3: gedurende of tussen de oefeningen => diskwalificatie volgt.

Anticiperen op het commando of het vroegtijdig starten van de oefening

63. Een hond die anticipeert bij de start van een oefening (niet rustig blijft zitten, opstaat, maar geen stappen verzet), kan niet meer dan 8 punten behalen.
64. In klasse 1: Indien (in een oefening waarbij de hond de handler moet verlaten) de hond anticipeert (de oefening voortijdig start), nadat de oefening is begonnen maar voordat de handler een commando heeft gegeven (bijvoorbeeld op commando van de steward), mag de hond eenmaal worden teruggeroepen. Indien de hond terugkeert bij de handler en de oefening verder goed wordt uitgevoerd, kunnen maximaal 6 punten worden behaald. Indien de hond niet terugkeert, maar de oefening verder afmaakt, worden geen punten toegekend.
65. In klasse 2 en 3: Indien de hond anticipeert (de oefening voortijdig start), voordat een commando wordt gegeven, is er geen mogelijkheid om de hond terug te roepen. Er worden geen punten toegekend.

Verlaten van de ring of handler door de hond

Verlaten van de ring

66. In klasse 2 en 3: Indien de hond de ring, tijdens of tussen de oefeningen ongecontroleerd de ring verlaat volgt diskwalificatie.

67. In klasse 1: Indien de hond de ring, tijdens of tussen de oefeningen, ongecontroleerd verlaat, mag de handler de hond tweemaal roepen. Indien de hond terugkeert, wordt het programma voortgezet en volgt een aantekening bij de “algemene indruk” en volgt dienovereenkomstig puntenaftrek. De betreffende oefening wordt met nul punten gewaardeerd. Indien de hond de ring voor een 2de keer ongecontroleerd verlaat, volgt diskwalificatie.

Verlaten van de handler zonder de ring te verlaten

68. In de klasse 2 en 3: Indien de hond de handler tijdens de oefening of tussen twee oefeningen in ongecontroleerd verlaat, mag de handler de hond maximaal eenmaal roepen zonder daarbij zijn positie te wijzigen. Indien de hond op het eerste commando terugkeert, ontvangt de deelnemer geen punten voor deze oefening, maar de hond en handler mogen door naar de volgende oefening.

In de klasse 2 volgt een strenge bestraffing door puntenaftrek op het onderdeel “algemene indruk”.

In de klasse 3 volgt een waarschuwing en een gele kaart.

Indien de hond een tweede keer de deelnemer verlaat volgt eveneens diskwalificatie (Klasse 2 en klasse 3). In de klasse 3 volgt tevens de rode kaart.

69. In klasse 1: Indien de hond de ring, tijdens of tussen de oefeningen, ongecontroleerd verlaat, mag de deelnemer de hond tweemaal roepen. Indien de hond terugkeert, wordt het programma voortgezet en volgt een aantekening bij de “algemene indruk” en volgt dienovereenkomstig puntenaftrek. De betreffende oefening wordt met nul punten gewaardeerd. Indien de hond de ring nogmaals ongecontroleerd verlaat, volgt diskwalificatie.

Apporteroefeningen

70. Laten vallen van het apporteerblok/voorwerp:

Indien de hond het apporteerblok laat vallen, maar op eigen initiatief weer oppakt, kunnen er maximaal 7 punten worden toegekend. Indien er een extra “apport” commando gegeven moet worden voordat de hond het gevallen apport oppakt, kunnen er maximaal 5 punten worden toegekend. Indien de hond het apport laat vallen en de handler pakt dit op zonder van zijn positie te komen, worden maximaal 5 punten toegekend aangenomen dat de hond wel de startpositie correct inneemt. Indien het apport is gevallen door toedoen van de handler (bijvoorbeeld na het “los” commando), worden maximaal 7 punten toegekend.

71. Bijten en/of kauwen op het apporteerblok/voorwerp:

Bijten of kauwen op het apporteerblok/voorwerp wordt bestraft door 2 – 3 punten aftrek. Indien de hond overmatig kauwt zijn er niet meer dan 5 punten te behalen. Bij extreem kauwen en / of het doorbijten van het apporteerblok worden geen punten toegekend. Indien de hond het apporteerblok/voorwerp eenmaal overpakt om een betere grip te krijgen mogen geen punten afgetrokken worden.

VI REGELS EN RICHTLIJNEN VOOR HET UITVOEREN EN BEOORDELEN VAN DE INDIVIDUELE OEFENINGEN.

PROGRAMMA OBEDIENCE KLASSE 1

	<u>Oefening</u>	<u>Coëfficiënt</u>	<u>Punten</u>
1	1 minuut zitten in zicht	3	30
2	Los volgen	3	30
3	Staan tijdens volgen	3	30
4	Komen op bevel	3	30
5	Zit of Af tijdens volgen	2	20
6	Vak zenden	3	30
7	Vlak apport	4	40
8	Appel op afstand	3	30
9	Sprong over de hoogtesprong	3	30
10	Rond een pion sturen	3	30
11	Algemene indruk	2	20
		<u>32</u>	<u>320</u>

OEFENING 1.1 1 MINUUT ZITTEN IN ZICHT Coëfficiënt 3

Commando's: "Zit", "Blijf"

Uitvoering:

De combinaties staan naast elkaar in een rechte lijn met een tussenruimte van ongeveer 3 meter opgesteld, de honden aangeliind en zittend naast de handlers. Op aanwijzing verlaten de handlers de honden en lopen ca. 25 meter in de aangegeven richting en draaien zich om naar de hond. Na 1 minuut lopen zij terug naar de hond, passeren de hond op ongeveer 0,5 meter afstand en nemen positie in op ongeveer 3 meter afstand achter de hond. Op aanwijzing keren de handlers terug om zich naast de hond op te stellen. De groep bestaat uit ten minste 3 honden, maar niet meer dan 6 honden.

Toelichting:

Onrust, zoals het verplaatsen van het gewicht van de ene naar de andere kant, of van de ene poot naar de andere op de andere poot leidt tot puntenaftrek. Het is toegestaan wanneer de hond zijn hoofd beweegt en rondkijkt, hij mag interesse tonen wanneer er sprake is van een afleiding of een geluid binnen of buiten de ring zolang de hond geen een onrustige of nerveuze houding toont.

Indien een hond opstaat en naar een andere hond toegaat, zodanig dat er kans is op een confrontatie, wordt de oefening afgebroken. Vervolgens wordt de oefening opnieuw uitgevoerd. De storende hond wordt dan voor deze oefening uitgesloten.

Puntenaftrek kan volgen, indien

- de hond zich verplaatst
- de hond 1 – 2 keer blaft; 1 – 2 pt
- de hond gaat liggen of staan nadat de minuut is verstreken en bij het passeren of terugkeren naar de hond; 5 pt
- de hond onrustig is of beweegt op de plaats;

Er worden geen punten toegekend, indien

- de hond niet gaat zitten (twee commando's),
- de hond opstaat, gaat liggen of meer dan zijn eigen lichaamslengte verplaatst.
- de hond aanhoudend blaft

OEFENING 1.2 LOS VOLGEN

Coëfficiënt 3

Commando's: "Volg"

Uitvoering:

Het volgwerk wordt beoordeeld in normale pas en met wendingen rechts, links, keertwendingen en halthouden. Het volgen wordt eveneens beoordeeld in versnelde pas, maar uitsluitend met rechtswendingen. Op aanwijzing moet de handler met de hond de zogenaamde "pasjes" uitvoeren. Hierbij kunnen de volgende aanwijzingen worden gegeven; 2 of 3 passen achterwaarts en 2 of 3 passen voorwaarts.

De losvolgende hond dient de handler opgewekt te volgen aan zijn linkerzijde, met de schouder ter hoogte van de knie van de handler en volgend in een parallelle lijn. De handler moet zijn armen en voeten op natuurlijke wijze bewegen gedurende de gehele oefening.

Bij keertwendingen moet de handler op hetzelfde spoor teruglopen. De handler kan kiezen om de keertwendingen linksom of rechtsom uit te voeren. De "Duitse draai" is eveneens toegestaan. Hierbij is toegestaan dat de hond rond de handler draait aan de rechterzijde. De hond dient de handler zo dicht mogelijk te passeren. Wendingen naar links of rechts dienen in rechte hoeken van 90° te worden uitgevoerd. Tijdens het volgprogramma is het draaien van het hoofd, schouders of andere lichaamstaal niet toegestaan.

Het volg commando mag bij iedere start, tempowisseling en tijdens de "pasjes" worden gegeven. Wanneer de handler stopt, moet de hond direct de startpositie innemen zonder commando.

Gedurende een wedstrijd lopen alle honden hetzelfde parcours. Gebrek aan contact en extra commando's worden als ongewenst gezien.

Puntenaftrek kan volgen, indien

- de hond traag volgt 3-4 pt
- de hond niet parallel volgt; 2 pt
- de hond achter en/of wijd volgt;
- de hond leunt en de handler raakt;
- de hond de handler hindert;
- er onvoldoende contact is tussen handler en hond;
- er extra commando's worden gegeven;
- de armen onvoldoende worden bewogen;
- de hond scheef naast de handler gaat zitten.
- de handler vertraagt of stilstaat voor de (keert-)wendingen
- de hond leunt tegen de handler of deze aanraakt.

Er worden geen punten toegekend, indien

- de hond de handler verlaat of de handler volgt op een afstand van meer dan een halve meter gedurende het grootste deel van de oefening.

OEFENING 1.3 STAAN TIJDENS VOLGEN

Coëfficiënt 3

Commando's: "Volg", "Staan", "Zit".

Uitvoering:

Handler en hond starten in normale pas in een rechte lijn vooruit. Na ca. 10 meter beveelt de handler de hond, zonder tempowijziging, te blijven staan. De hond dient direct te blijven staan en de handler loopt ca. 10 meter door tot een markering, draait zich om en staat met het gezicht richting hond.

Op aanwijzing loopt de handler in een rechte lijn terug, passeert de hond op maximaal 0,5 meter aan de rechterzijde en keert vervolgens na 1 – 2 meter om naast de hond aan te sluiten. Vervolgens geeft de handler de hond het commando "zit" zodat de hond de startpositie inneemt. Alle onderdelen van de oefening met uitzondering van het keren bij de markering geschieden op aanwijzing van de steward.

Puntenaftrek kan volgen, indien

- de hond direct stopt op commando, maar de verkeerde positie inneemt; 5 pt
- de hond zijn positie wijzigt (bijvoorbeeld gaat zitten of liggen) nadat de handler is gekeerd bij de pion 3 pt
- de handler tempo vermindert, stappen wijzigt of versnelt; 3 pt
- de handler handsignalen en/of lichaamstaal gebruikt bij het geven van het commando. Afhankelijk van de zwaarte; 3 - 5 pt
- de hond de oefening traag uitvoert en/of scheef staat; 1 - 4 pt
- onvoldoende volgwerk wordt getoond; 1 - 2 pt
- de hond zich niet parallel aan de handler beweegt (ook bij de halthouding waarbij de hond de startpositie aanneemt) 2 pt
- De handler de hond aan de verkeerde zijde passeert 1 pt

Er worden geen punten toegekend, indien

- de hond stopt in de verkeerde positie en van positie verandert voordat de handler is gekeerd;
- de hond blijft staan voordat hiertoe een commando is gegeven;
- de hond meer dan 1X de lichaamslengte nodig heeft om de positie in te nemen;
- extra commando's worden gegeven
- de handler stilstaat voor of tijdens het geven van het positiecommando;

OEFENING 1.4 KOMEN OP BEVEL

Coëfficiënt 3

Commando's: "Af", ("Blijf"), "Naam+Hier", ("Voet")

Uitvoering:

De hond wordt op aanwijzing af gecommandeerd op de daartoe aangewezen plaats. De handler verrijdt zich op aanwijzing van de steward ca. 20-25 meter van de hond in de aangegeven richting en keert zich (zelfstandig) naar de hond. Op aanwijzing van de steward dient de handler de hond te roepen. De naam van de hond mag gecombineerd worden met het "hier" commando, maar mogen niet de indruk geven van twee aparte commando's.

Toelichting:

Het is belangrijk dat de hond vlot reageert op de gegeven commando's. De hond moet bewegen met een goede snelheid en zijn tempo vasthouden, op zijn minst een snelle draf, het ras in aanmerking genomen. De hond dient de commando's direct op te volgen. In de beoordeling moet

de snelheid van de hond worden meegenomen.

Puntenaftrek kan volgen, indien

- Indien er een extra commando "hier" wordt gegeven 3 pt
- de hond zijn positie wijzigt of tot en met 1X de lichaamslengte verplaatst; 2 pt
- de hond scheef voor of naast de handler gaat zitten;
- de hond tegen de handler botst;
- de hond traag komt;

Er worden geen punten toegekend, indien

- een derde commando wordt gegeven;
- de hond meer dan 1X de lichaamslengte verplaatst voor het "hier" commando.

OEFENING 1.5 ZIT OF AF TIJDENS VOLGEN

Coëfficiënt 2

Commando's: "Volg" + "Zit" of, "Volg" + "Af" en "Zit"

De handler moet voorafgaand aan de oefening aan de keurmeester laten weten welke van de twee posities (zit/af) zal worden uitgevoerd.

Uitvoering:

De handler en de hond starten vanaf een aangewezen plaats in een rechte lijn in een normaal tempo. Na ongeveer 10 meter geeft de handler, zonder tempowijziging, het commando "zit" of "af". De hond dient de opgedragen positie direct in te nemen en de handler loopt ca. 10 meter door tot de markering, draait zich zelfstandig om en staat met het gezicht richting hond.

Op aanwijzing loopt de handler in een rechte lijn terug, passeert de hond op maximaal 0,5 meter aan de rechterzijde en keert vervolgens na 1 – 2 meter om naast de hond aan te sluiten. Vervolgens geeft de handler de hond, indien nodig, het commando "zit" zodat de hond de startpositie inneemt. Alle onderdelen van de oefening met uitzondering van het keren bij de markering geschieden op aanwijzing van de steward.

Puntenaftrek kan volgen, indien

- de hond direct stopt op commando, maar de verkeerde positie inneemt; 5 pt
- de hond zijn positie wijzigt nadat de handler is gekeerd bij de pion 3 pt
- de handler tempo vermindert, stappen wijzigt of versnelt; 3 pt
- de handler handsignalen en/of lichaamstaal gebruikt bij het geven van het commando. Afhankelijk van de zwaarte; 3 - 5 pt
- de hond de oefening traag uitvoert en/of scheef staat; 1 - 4 pt
- onvoldoende volgwerk wordt getoond; 1 - 2 pt
- de hond zich niet parallel aan de handler beweegt; (ook bij de halthouding waarbij de hond de startpositie aanneemt) 2 pt
- De handler de hond aan de verkeerde zijde passeert 1 pt

Er worden geen punten toegekend, indien

- de hond stopt in de verkeerde positie en van positie verandert voordat de handler is gekeerd;
- de hond blijft staan voordat hiertoe een commando is gegeven;
- de hond meer dan 1X de lichaamslengte nodig heeft om de positie in te nemen;
- extra commando's worden gegeven
- de handler stilstaat voor of tijdens het geven van het positiecommando;

Commando's: "Vooruit", ["rechts/links" en/of handgebaar], ("Staan"), "Af", "Zit"

De handler moet voorafgaand aan de oefening aan de keurmeester laten weten of de hond eerst zal blijven staan in het vak alvorens te gaan liggen, of dat de hond direct zal gaan liggen in het vak.

Uitvoering:

De handler krijgt de aanwijzing om de hond, via de kortste weg in een rechte lijn, naar een vak van 3 x 3 meter te sturen, op ca. 15 meter afstand van het startpunt tot midden vak. Het vak moet minimaal 3 meter van de buitenzijde van de ring worden geplaatst. De hoeken van het vak wordt gemarkeerd door pylonen. Zichtbare lijnen (door lint 2-3 cm breed, tape of kalklijnen) verbinden de pylonen aan de buitenzijde. De kleur van pylonen en lint zijn vrij, maar dienen contrasterend te zijn t.o.v. de ondergrond.

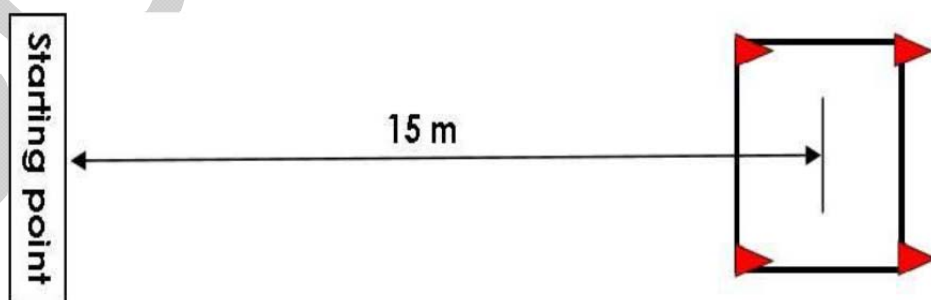
Wanneer de hond in het vak is aangekomen, mag de handler de hond het commando "sta" geven. Dit wordt niet als extra commando aangemerkt. Indien de hond eerst blijft staan, dient de stapositie stabiel en overtuigend te worden uitgevoerd. Aansluitend moet de handler uit eigen beweging de hond laten liggen. De hond dient het commando direct op te volgen, bij voorkeur met het front naar de handler gedraaid. Op aanwijzing gaat de handler terug naar de hond en op aanwijzing dient hij de hond te laten zitten.

Toelichting:

De "will to please", het tempo en de kortste weg worden mee beoordeeld. Om 10 punten te behalen zijn niet meer dan 4 commando's toegestaan. Het vierde commando is het eventuele "Sta" commando in het vak. De hond dient alle gegeven commando's op te volgen, dus ook een eventueel "Sta" commando in het vak. Naar keuze kan de hond direct "af" gecommandeerd worden in het vak. Er zijn dan slechts 3 commando's toegestaan.

Om punten te behalen dient de hond geheel in het vak te liggen, de staart niet meegerekend. Indien de hond buiten het vak gaat zitten of liggen, mag hij niet meer worden doorgestuurd.

Indien de richting van de hond gecorrigeerd moet worden, mogen handgebaren worden gecombineerd met een dirigeer commando.

Puntenaftrek kan volgen, indien

- de hond zijn positie wijzigt voordat de handler zich naast de hond heeft opgesteld; 4 pt
- de hond traag werkt; 3 pt
- de hond de verkeerde positie inneemt in het vak; 3 pt
- de hond kruipt in het vak; 3 pt

- indien de “sta” positie niet overtuigend en stabiel wordt uitgevoerd; 2 pt
- lichaamstaal wordt gegeven; 2 pt
- de hond anticipeert gaat zitten voor het commando; 2 pt
(bijv. wanneer de hond stopt of gaat liggen voor het commando).
- extra commando's worden gegeven Sta of Af 2 pt
- extra dirigercommando's worden gegeven, afhankelijk van de sterkte en de dirigeerbaarheid van de hond. 1- 2 pt

Er worden geen punten toegekend, indien

- de handler zich verplaatst (stapt in welke richting dan ook);
- de hond het vak verlaat voor het einde van de oefening;
- een derde commando wordt gegeven voor het “sta” of “af”;
- de hond **voor** of tijdens de oefening wordt “gericht” naar het vak;
- de hond, na het commando “af” buiten de belijning van het vak ligt, de staart niet meegerekend.

OEFENING 1.7 VLAK APPORT **Coëfficiënt 4**

Commando's: “Apport”, “Los”, (“Voet”)

Uitvoering:

De steward kondigt de start van de oefening aan en overhandigt een houten apporteerblok aan de handler. Op aanwijzing werpt de handler het apporteerblok ca. 10 meter in de aangegeven richting. De hond dient naast de handler te blijven zitten totdat deze hem, op aanwijzing, het bevel geeft te apporteren. De hond dient het commando vlot, opgewekt en via de kortste weg op te volgen, hierbij dient ook de snelheid van de hond meegenomen te worden in de beoordeling. Het is toegestaan dat de hond zich direct voorbij het blok omdraait alvorens deze op te pakken.

Toelichting:

Drie soorten apporteerblokken moeten beschikbaar zijn (max. 450 gram), geschikt voor verschillende rassen. De grootte van het apporteerblok moet in verhouding zijn met de grootte van de hond. Maar de handler is vrij om de grootte te kiezen.

Tijdens het apport mag de hond niet op het voorwerp kauwen of dit overpakken. De hond moet het geapporteerde voorwerp ca. 3 seconden vasthouden totdat de handler dit, op aanwijzing, vastneemt en de hond het bevel geeft los te laten. Indien de hond voor zit geeft de handler de hond een commando om naast de handler te gaan zitten.

Het is toegestaan dat de hond het apporteerblok eenmaal overpakt om een betere grip te krijgen. Hiervoor mogen geen punten worden afgetrokken.

Puntenaftrek kan volgen, indien

- de hond het blok 1X laat vallen en op eigen initiatief weer oppakt; 3 pt
- een extra commando moet worden gegeven om het gevallen blok weer op te laten pakken; 4 pt
- de hond het blok laat vallen naast de handler, de handler het oppakt zonder zich te verplaatsen en de hond een correcte positie heeft ingenomen; 5 pt
- het voorwerp valt, door onhandig aanpakken van de handler, nadat het commando "los" is gegeven; 3 pt
- de hond gering op het apporteerblok kauwt of bijt; 2 - 3 pt
- de hond uitgebreid op het apporteerblok kauwt of bijt; 5 pt

Er worden geen punten toegekend, indien

- de hond extreem op het voorwerp kauwt op bijt;

OEFENING 1.8 APPEL OP AFSTAND (ZIT/AF), VIER POSITIEWISSELINGEN Coëfficiënt 3

Commando's: "Af", "Blijf", "Zit", "Af" en/of handgebaren

Uitvoering:

De hond wisselt vier keer van positie (zit/af) op commando van de handler en blijft hierbij op zijn oorspronkelijke plaats. Een 'grens' is hierbij gemarkeerd net achter de hond door een denkbeeldige lijn te trekken tussen twee markers. De handler commandeert zijn hond af op aanwijzing van de steward op de daartoe aangewezen plaats voor deze 'grens'. De handler verwijderd zich op aanwijzing van de steward ca. 5 meter van de hond in de aangegeven richting. De steward toont de handler gedurende 3 seconden een bord met "tekst of symbool", in welke volgorde (zit/af) de hond van positie moet wisselen. De steward mag, tijdens het tonen van de aanwijzingen, de hond niet zien en blijft minimaal op een afstand van 3 - 5 meter van de hond. De laatste positie is "af".

Door middel van (KORTE) hand-/armsignalen en/of stem (gelijktijdig) instrueert de handler de hond welke positie hij moet innemen.

Na het laatste "af" commando keert de handler op aanwijzing van de steward terug naar de hond en commandeert de hond in de startpositie.

Toelichting:

Met nadruk moet bij de beoordeling worden gelet op de snelheid waarmee de hond van positie wisselt,

de uitvoering van de positie en hoe goed de positie gehouden wordt. Om een puntenwaardering te krijgen mag de hond zich in totaal niet meer dan één lichaamslengte van het beginpunt (in alle richtingen) verplaatsen. Alle verplaatsingen worden bij elkaar opgeteld.

Puntenaftrek kan volgen, indien

- de hond zich tot en met 1X zijn lichaamslengte verplaatst; 5 pt
- de hond één positie mist of een derde commando nodig heeft om de positie in te nemen; 3 pt
- de hond gaat zitten voordat de handler is teruggekeerd; 2 pt
- het eerste extra commando wordt gegeven; 2 pt
- tweede en volgende extra commando's; 1 pt
- er sprake is van overmatig stemgebruik;
- er overdreven of voortdurende hand-/armsignalen worden gebruikt.

Er worden geen punten toegekend, indien

- de hond zich meer dan 1 lichaamslengte verplaatst, ongeacht de richting waarin dit plaatsvindt;
- de hond twee posities mist;

OEFENING 1.9 SPRONG OVER DE HOOGTESPRONG

Coëfficiënt 3

Commando's: "Blijf", "Hoog", "Voet".

Uitvoering:

Handler en hond stellen zich op ongeveer 2 – 4 meter voor de hoogtesprong op (keuze van de handler) met de hond in de startpositie. De start van de oefening wordt aangekondigd en op aanwijzing stelt de handler zich op aan de andere zijde van de hoogtesprong op ca. 2 – 4 meter. Op aanwijzing geeft hij de hond het bevel om over de hoogtesprong te springen. De hond dient over de hoogtesprong te springen om bij de handler terug te keren en naast deze te gaan zitten (startpositie). De oefening eindigt nadat de hond de startpositie weer heeft ingenomen en de steward "einde oefening" heeft afgekondigd. Met nadruk moet bij de beoordeling worden gelet op de "will to please", de snelheid en het nemen van de kortste weg naar de handler.

De hoogte van de hoogtesprong moet ongeveer gelijk zijn aan de schofthoogte van de hond, afgerond op de dichtstbijzijnde 10 cm, met een maximum van 50 cm.

Puntenaftrek kan volgen, indien

- de hond de hoogtesprong aantipt;
- extra commando's worden gegeven.

2 pt

Er worden geen punten toegekend, indien

- de hond zich afzet op de hoogtesprong;
- de hond de hoogtesprong omver werpt;
- de hond weigert om te springen.

OEFENING 1.10 ROND EEN PION STUREN

Coëfficiënt 3

Commando's: "Rond" ["links/rechts" en of handgebaar] ("Voet")

Uitvoering:

De handler staat op ongeveer 10 meter afstand van een pion (ca. 40 cm) met de hond in de startpositie. De handler stuurt de hond van het beginpunt om de kegel. De hond moet om de kegel rennen en terugkeren naast de handler in de startpositie.

Toelichting:

Met nadruk moet bij de beoordeling worden gelet op de "willingness" om het commando op te volgen, het tempo van de hond en het nemen van de kortste weg naar de handler. Hierbij mag de hond met de klok mee of tegen de klok in rond de kegel gestuurd worden.

Indien de richting van de hond gecorrigeerd moet worden, mogen handgebaren worden gecombineerd met een dirigeer commando.

Puntenaftrek kan volgen, indien

- extra commando's "hier";
- de hond de kegel heeft bereikt maar er niet omheen gaat;

2 pt
5 pt

Er worden geen punten toegekend, indien

- de hond voordat hij de kegel heeft bereikt keert;
- er een derde "rond" commando wordt gegeven;
- er een tweede "hier" commando wordt gegeven;
- de hond bij het startpunt wordt "gericht" of aangeraakt.

OEFENING 1.11 ALGEMENE INDRUK Coëfficiënt 2

Uitvoering:

Essentieel bij de beoordeling van de algemene indruk zijn de "will to please" en de mate waarin de hond de gegeven commando's opvolgt. Accuratesse en correctheid van werken zijn belangrijk, evenals de natuurlijke beweging van handler en hond.

Om een hoog aantal punten te behalen moeten handler en hond werken als een team, wederzijds plezier uitstralen om samen te werken en sportief gedrag vertonen.

De activiteiten gedurende en tussen de oefeningen beïnvloeden de score van de algemene indruk.

Indien de hond ongecontroleerd de handler verlaat gedurende of tussen de oefeningen (ook al is dat eenmaal), maar wel in de ring blijft kunnen maximaal 5 punten worden behaald.

Puntenaftrek kan volgen, indien

- de hond uitbreekt en de handler verlaat, maar wel in de ring blijft, gedurende of tussen de oefeningen (ook al is dit slechts één keer)

5 pt

Er worden geen punten toegekend, indien

- de hond de ring verlaat;
- de hond de ring bevuilt.

Waarin dit reglement niet voorziet, beslist de keurmeester.

PROGRAMMA OBEDIENCE KLASSE 2

	<u>Oefening</u>	<u>Coëfficiënt</u>	<u>Punten</u>
1	2 minuten liggen uit zicht met afleiding	2	20
2	Los volgen	3	30
3	Posities tijdens het volgen	3	30
4	Komen met staan	4	40
5	Vak sturen, af en aansluiten	4	40
6	Richtingapport	3	30
7	Sorteren	4	40
8	Appel op afstand	4	40
9	Metaal apport over de hoogtesprong	3	30
10	Algemene indruk	2	20
		<hr/> 32	<hr/> 320

Met uitzondering van oefening 1 worden de oefeningen individueel uitgevoerd. De honden dienen voor aanvang van de wedstrijd te worden afgelijnd. De lijn blijft achter bij de ingang van de ring.

OEFENING 2.1 2 MINUTEN LIGGEN UIT ZICHT MET AFLEIDING Coëfficiënt 2

Commando's: "Af", "Blijf" en "Zit"

Uitvoering:

De combinaties staan naast elkaar in een rechte lijn met een tussenruimte van ongeveer 3 meter opgesteld, de honden zittend naast de handlers. De oefening start wanneer wordt aankondigt "de oefening start" en eindigt na de aankondiging "einde oefening". Op aanwijzing geven de handlers om beurten de hond het commando te gaan liggen. Van links naar rechts wordt de aanwijzing gegeven om de hond te laten liggen. Zitten geschiedt van rechts naar links. De eerste hond die moet gaan liggen is dus de laatste hond die moet gaan zitten. De handlers gaan gezamenlijk uit zicht voor de duur van 2 minuten. De tijd start als alle handlers uit zicht zijn. Tijdens de oefening vindt afleiding plaats, bijvoorbeeld een persoon welke slalomt tussen de honden doorloopt. Na 2 minuten krijgen de handlers de opdracht om zich aan de rand van de ring op te stellen.

Op aanwijzing lopen de handlers terug richting de hond. Zij passeren de hond op een afstand van ongeveer 0,5 m en stellen zich ongeveer 3 meter achter de hond op, met het gezicht richting de hond. Op aanwijzing sluiten alle handlers gelijktijdig aan bij de hond. Vervolgens krijgen de handlers van rechts naar links, een-voor-een de opdracht om de hond te laten zitten. De groep bestaat uit minimaal 3 en maximaal 6 honden. De handlers worden eraan herinnerd om geen luid commando te geven. Hierop kunnen andere honden reageren en wordt streng bestraft.

Het is toegestaan dat de hond z'n kop draait om rond te kijken en interesse te tonen indien er geluiden zijn rond de ring. Dit mag geen onrustig gedrag van de hond zijn.

Indien een hond opstaat en een andere hond stoort of dreigt te storen, wordt de oefening afgebroken en opnieuw uitgevoerd. De storende hond wordt dan voor deze oefening uitgesloten. Indien een hond al punten scoorde voor de storing, zal deze score blijven staan. Dit geldt ook voor al toegekende aftrekpunten.

Indien de hond te vroeg reageert (voortijdig gaat liggen of zitten), dient de hond deze positie te behouden (liggend of zittend). Indien dit wordt gecorrigeerd, wordt de oefening “opnieuw gestart” en dit is niet toegestaan.

Puntenaftrek kan volgen, indien

- de hond voor het commando van de handler gaat liggen/zitten
Bijv op het commando van een ander; 2 pt
- de hond voortijdig gaat liggen/zitten voor het commando en uit zichzelf
of op commando van positie wisselt; 3 pt
- de hond op de zij (flat) gaat liggen; 3 pt
- de hond niet gaat zitten op commando; 3 pt
- de hond 1-2 keer blaft; 1-2 pt
- de hond positie wisselt nadat de handler terug is in de ring,
maar zich verder niet verplaatst; 5 pt
- de hond uit eigen beweging gaat zitten en weer gaat liggen 5 pt
- de hond onrustig is of beweegt op de plaats;

Er worden geen punten toegekend, indien

- de hond weigert om te gaan liggen (2 extra commando's);
- de hond zijn positie wijzigt terwijl de handler zijn hond verlaat of uit zicht is;
- de hond op zijn rug gaat liggen
- de hond meer dan 1X zijn lichaamslengte kruipt;
- de hond het grootste deel van de oefening blaft.

OEFENING 2.2 LOS VOLGEN

Coëfficiënt 3

Commando's: “Volg”

Uitvoering:

Het volgwerk wordt beoordeeld in normale pas en met wendingen rechts, links, keertwendingen en halthouden. Het volgen wordt eveneens beoordeeld in versnelde pas, maar uitsluitend met rechtswendingen. Op aanwijzing moet de handler met de hond de zogenaamde “pasjes” uitvoeren. Hierbij kunnen de volgende aanwijzingen worden gegeven; 2 of 3 passen achterwaarts en 2 of 3 passen voorwaarts. Daarnaast moet de handler met hond een kort stuk achterwaarts volgen in een rechte lijn (5 tot 8 pasjes). De losvolgende hond dient de handler opgewekt te volgen aan zijn linkerzijde, met de schouder ter hoogte van de knie van de handler en volgend in een parallelle lijn. De handler moet zijn armen en voeten op natuurlijke wijze bewegen gedurende de gehele oefening.

Bij keertwendingen moet de handler op hetzelfde spoor teruglopen. De handler kan kiezen om de keertwendingen linksom of rechtsom uit te voeren. De “Duitse draai” is eveneens toegestaan. Hierbij is toegestaan dat de hond rond de handler draait aan de rechterzijde. De hond dient de handler zo dicht mogelijk te passeren. Wendingen naar links of rechts dienen in rechte hoeken van 90° te worden uitgevoerd. Tijdens het volgprogramma is het draaien van het hoofd, schouders of andere lichaamstaal niet toegestaan.

Het volg commando mag bij iedere start, tempowisseling en tijdens de “pasjes” worden gegeven. Wanneer de handler stopt, moet de hond direct de startpositie innemen zonder commando. Gedurende een wedstrijd lopen alle honden hetzelfde parcours.

Puntenaftrek kan volgen, indien

- de hond traag volgt;
- de hond niet parallel volgt;
- de hond achter en/of wijd volgt;
- de hond leunt en de handler raakt;
- de hond de handler hindert;
- er onvoldoende contact is tussen handler en hond;
- er extra commando's worden gegeven;
- de armen onvoldoende worden bewogen;
- de hond scheef naast de handler gaat zitten.
- de handler vertraagd of stopt, voor of tijdens een wending

3-4 pt
2 pt

Er worden geen punten toegekend, indien

- de hond de handler verlaat of de handler volgt op een afstand van meer dan een halve meter gedurende het grootste deel van de oefening.

OEFENING 2.3 POSITIES TIJDENS HET VOLGEN

Coëfficiënt 3

Commando's: "Sta", "Zit", "Af" (2 van de 3), "Volg" (3X)

Uitvoering:

Er zijn 3 mogelijke posities ("Sta", "Zit", "Af"), waarvan er 2 moeten worden uitgevoerd. De keurmeester bepaalt voorafgaand aan de wedstrijd welke twee posities en in welke volgorde deze posities moeten worden uitgevoerd.

Op aanwijzing starten handler en hond in normale pas in een rechte lijn vooruit. Na ongeveer 5 meter krijgt de handler de aanwijzing om de hond de eerste positie te laten innemen. De handler geeft het commando en vervolgt in een rechte lijn, zonder tempowijziging, zijn weg. De hond dient de gevraagde positie direct in te nemen. Na circa 5 meter krijgt de handler de aanwijzing om te keren. De handler keert en loopt de hond op ongeveer 0,5 meter voorbij. Op aanwijzing keert de handler circa 2 meter achter de hond en neemt de hond mee zonder tempowijziging. De handler mag hierbij het commando "Volg" gegeven. Na ongeveer 5 meter voert de handler met hond, uit eigen beweging, de linker of rechter wending uit (90°). Na ongeveer 5 meter krijgt de handler de aanwijzing om de hond de tweede positie te laten innemen. De uitvoering: is verder gelijk aan de eerste positie. Nadat de tweede positie is uitgevoerd, krijgt de handler na 5 meter de aanwijzing om halt te houden, waarbij de hond de startpositie inneemt. De keerpunten dienen gemarkeerd te zijn met een kleine pion. De gekozen posities, de volgorde van de posities evenals de linker of rechter wending dienen voor alle deelnemers gelijk te zijn.

De steward geeft aan wanneer de handler moet starten, wanneer de handler het commando moet geven, wanneer de handler moet keren en wanneer de handler moet halt houden. Enkel de linker of rechter wending (90°) dient de handler uit eigen beweging uit te voeren.

De hond dient de gevraagde posities ("Sta", "Zit", "Af") in te nemen, parallel aan de denkbeeldige lijn die het startpunt en de keerpunten met elkaar verbindt. De afstand tussen de hond en het keerpunt is ongeveer 0,5 meter, de grootte van de hond daarbij in beschouwing genomen. De wending dient een haakse bocht te zijn en mag niet worden afgerond. Handler en hond passeren het keerpunt aan de rechter zijde, ongeacht of het een linker of rechter wending betreft.

Puntenaftrek kan volgen, indien

- de hond de verlangde positie niet uitvoert (geheel niet stopt), kan een 2^e commando worden gegeven, zodat de 2^e positie kan worden getoond 4 pt
- de hond tot en met 1X de lichaamslengte nodig heeft om de positie in te nemen; 3 pt
- de handler stilstaat bij het geven van het commando bij een positie; 3 pt
- een tweede commando wordt gegeven bij een positie; 3 pt
- de hond zijn positie wijzigt (bijvoorbeeld gaat liggen); 3 pt
- de hond een foute positie uitvoert; 3 pt
- traag en of slecht volgt; 1 - 2 pt
- de handler het tempo vermindert bij het geven van het commando; 1 - 4 pt
- de handler zich naar de hond draait bij het geven van het commando; 1 - 4 pt
- de hond traag of scheef gaat zitten of blijft staan; 1 - 4 pt
- de handler tevens de hand of andere lichaamstaal gebruikt; 3 - 5 pt

Er worden geen punten toegekend, indien

- de hond de verlangde posities niet inneemt;
- de hond de verlangde positie niet uitvoert (geheel niet stopt), voordat handler de keertwending heeft gemaakt
- de hond meer dan 1X de lichaamslengte nodig heeft om de posities in te nemen.

OEFENING 2.4 KOMEN MET STAAN

Coëfficiënt 4

Commando's: "Af", "Blijf", "Hier" (2X), "Sta" óf handgebaar, ("Voet")

De handler moet voorafgaand aan de oefening aan de keurmeester laten weten of een verbaal commando of een handgebaar zal worden gebruikt. Handgebaar mag naar keuze met één of met beide handen worden uitgevoerd.

Uitvoering:

De hond wordt af gecommandeerd op de daartoe aangewezen plaats. De handler verwijderd zich ca. 25 - 30 meter van de hond in de aangegeven richting en keert met het gezicht richting de hond.. Op aanwijzing dient de handler de hond te roepen. Op ca. de helft van de afstand, ter hoogte van de markering, geeft de handler *uit eigen beweging* de hond het bevel om te blijven staan. Naar keuze kan een verbaal commando **of** hand-/armsignaal worden gebruikt. De hond zijn naam mag gecombineerd worden bij de eerste keer roepen. Naam en commando mogen samen worden gebruikt, het mag niet de indruk geven van twee aparte commando's. Na ca. 3 seconden krijgt de handler de aanwijzing om de hond te roepen.

Bij het roepen mag de naam van de hond worden gecombineerd met het "Hier" commando, zowel bij de eerste als bij de tweede keer roepen. Naam en commando moeten als één bevel worden gegeven. Het mag niet de indruk geven van twee aparte commando's.

Toelichting:

Het is belangrijk dat de hond vlot reageert op de "hier" commando's. De hond moet bewegen met een goede snelheid en zijn tempo vasthouden, op zijn minst een snelle draf, het ras in aanmerking genomen. De hond dient de commando's direct op te volgen. In de beoordeling moet de snelheid van de hond worden meegenomen. Enige tolerantie is bij snelle honden op z'n plaats, echter niet voor trage honden. Om volle punten te behalen (voor de stop) mag de hond niet meer dan één lichaamslengte doorlopen vanaf het moment van het commando. Om punten te krijgen (voor de stop) dient de hond binnen drie lichaamslengten de stop uit te voeren.

Puntenaftrek kan volgen, indien

- in totaal meer dan 2X het commando “hier” wordt gegeven; 3 pt
- de hond tot 3 lichaamslengten nodig heeft om te gaan staan;
- de hond meer dan 3X de lichaamslengte nodig heeft om de positie in te nemen; 3 pt
- een verbaal commando én hand-/armsignaal worden gebruikt; 2 pt
- de hond een verkeerde positie inneemt; 3 pt
- de hond de eerste positie “Af” wijzigt; 2 pt
- de hond scheef voor of naast de handler gaat zitten;
- de hond traag komt;
- de hond tegen de handler botst;

Er worden geen punten toegekend, indien

- een tweede extra “hier” commando wordt gegeven bij welke positie dan ook;
- de hond meer dan 1 lichaamslengte verplaatst van de eerste positie;
- een derde “hier” commando op één positie wordt gegeven;
- een tweede “hier” commando’s bij beide posities wordt gegeven
- de hond in het geheel niet stopt.

OEFENING 2.5 VAK STUREN, AF EN AANSLUITEN

Coëfficiënt 4

Commando’s: “Vak”, (“Sta”), “Af”, “Hier”

De handler moet voorafgaand aan de oefening aan de keurmeester laten weten of de hond eerst zal blijven staan in het vak alvorens te gaan liggen, of dat de hond direct zal gaan liggen in het vak.

Uitvoering:

De handler krijgt de aanwijzing om de hond, in een rechte lijn, naar een vak van 3 x 3 meter te sturen, op ca. 23 meter afstand van het startpunt tot midden vak. Het vak moet minimaal 3 meter van de buitenzijde van de ring worden geplaatst. De hoeken van het vak wordt gemarkeerd door pylonen. Zichtbare lijnen (door lint 2-3 cm breed, tape of kalklijnen) verbinden de pylonen aan de buitenzijde. De kleur van pylonen en lint zijn vrij, maar dienen contrasterend te zijn t.o.v. de ondergrond. Op aanwijzing stuurt de handler de hond naar het vak, wanneer de hond in het vak is aangekomen geeft de handler uit eigen beweging het commando om te blijven staan en vervolgens om te gaan liggen, of om direct te gaan liggen. Indien gekozen wordt om de hond eerst te laten staan, dient de hond een stabiele “Sta” positie in te nemen, alvorens het commando wordt gegeven om te gaan liggen. De hond dient het commando direct op te volgen, bij voorkeur met het front naar de handler gewend.

Op aanwijzing begeeft de handler zich naar de rechter pion van het vak. Ca. 2 meter voor het vak krijgt de handler de opdracht om naar links te gaan en na ca. 3 meter de aanwijzing om naar links te gaan richting startpunt. Na ca. 10 meter krijgt de handler de aanwijzing om de hond te roepen, terwijl hij doorloopt richting startpunt. Aangekomen bij het startpunt krijgt hij de aanwijzing om halt te houden.

Toelichting:

De “will to please”, het tempo en de kortste weg worden meebeoordeeld. Om 10 punten te behalen zijn niet meer dan 4 commando’s toegestaan. Het vierde commando is het eventuele “Sta” commando in het vak. De hond dient alle gegeven commando’s op te volgen, dus ook een eventueel “Sta” commando in het vak. Naar keuze kan de hond direct “af” gecommandeerd worden in het vak. Er zijn dan slechts 3 commando’s toegestaan. Indien de richting van de hond moet

worden gecorrigeerd, mogen handgebaren worden gebruikt in combinatie met het verbale commando.

Om punten te behalen dient de hond geheel in het vak te liggen, de staart niet meegerekend. Indien de hond buiten het vak gaat zitten of liggen, mag hij niet meer worden doorgestuurd. Handsignalen zijn slechts toegestaan indien de hond op afstand moet worden gedirigeerd

Puntenaftrek kan volgen, indien

- de hond zijn positie wijzigt nadat de handler de 2e wending heeft gemaakt, maar wel in het vak blijft; 5 pt
- de hond anticipeert (stopt of gaat liggen zonder commando); 4 pt
- de hond traag werkt; 3 pt
- de hond kruipt in het vak; 3 pt
- de hond een verkeerde positie inneemt in het vak; 2 pt
- overdreven lichaamstaal wordt gegeven; 2 pt
- een extra commando "hier", "sta" of "af" wordt gegeven, per stuk 2 pt
- geen stabiele sta positie wordt getoond; 2 pt
- de hond gaat zitten voor het commando; 2 pt
- een handsignaal wordt gegeven bij het sturen; 2 pt
- een handsignaal wordt gegeven bij het aansluiten; 2 pt
- een tweede "hier", "sta", of "af" commando wordt gegeven; 2 pt
- extra commando's worden gegeven, afhankelijk van de sterkte en de dirigeerbaarheid van de hond. 1 - 2 pt

Er worden geen punten toegekend, indien

- de handler zich verplaatst (stapt in welke richting dan ook);
- de hond het vak verlaat voor het einde van de oefening;
- de hond zijn positie wijzigt voordat de handler de 2e wending heeft gemaakt;
- een derde commando wordt gegeven voor het "hier", "sta" of "af";
- de hond **voor** of tijdens de oefening wordt "gericht" naar het vak;
- de hond bij het kruipen over de lijn van het vak komt;
- de hond, na het commando "af" buiten de belijning van het vak ligt, de staart niet meegerekend.

OEFENING 2.6 RICHTINGAPPORT Coëfficiënt 3

Commando's: "Volg", "Sta", "Rechts/Links-apport"(en/of hand-/armsignaal) en "Los", ("Voet")

Uitvoering:

Handler en hond staan op het startpunt met het gezicht richting een markering op een afstand van ca. 5 meter. De steward legt 2 apporteerblokken uit in een rij met een onderlinge afstand van ca. 10 meter, het gelote apporteerblok wordt als eerste uitgelegd. De apporteerblokken moeten goed zichtbaar zijn. De markering is geplaatst op een afstand van ca. 10 meter van de denkbeeldige lijn waar de apporteerblokken worden uitgelegd. Het startpunt ligt dus op ca. 15 meter. Op aanwijzing lopen handler en hond in de richting van de markering. Ca. 1-2 meter na de markering krijgt de handler de aanwijzing om een keertwending te maken en zijn hond te laten staan bij de markering. (Dit is dus een sta tijdens volgen). De hond staat in de richting van het startpunt. De handler mag niet blijven staan of snelheid verminderen op het moment van het commando. De handler loopt terug naar het startpunt. Na ca. 3 s. krijgt de handler de aanwijzing om zijn hond naar het juiste apporteerblok te sturen en het blok te laten apporteren. De hond moet het blok op een correcte wijze afgeven.

Het richting commando en het apporteer commando dienen samen als een bevel te worden gegeven. Indien de handler het tweede commando te laat geeft zal dit als een extra commando worden beoordeeld.

Drie soorten apporteerblokken moeten beschikbaar zijn (max. 450 gram), geschikt voor verschillende rassen. De grootte van het apporteerblok moet in verhouding zijn met de grootte van de hond. Maar de handler is vrij om de grootte te kiezen. De "will to please", het tempo en de kortste weg worden mee beoordeeld.

Puntenaftrek kan volgen, indien

- de hond bij de markering gaat zitten of liggen; 2 pt
- de hond op het apporteerblok kauwt of bijt; 2 - 3 pt
- de hond overmatig op het apporteerblok kauwt of bijt; 5 pt
- de hond het apporteerblok 1X laat vallen, doch zelfstandig weer opneemt; 3 pt
- de hond naar het verkeerde blok loopt, met een stop commando doorgestuurd wordt naar het correcte blok en dit apporteert; 3 pt
- de hond naar het verkeerde blok loopt, zonder een stop commando doorgestuurd wordt naar het correcte blok en dit apporteert; 2 pt
- de hond het apporteerblok 1X laat vallen en een extra commando moet worden gegeven; 5 pt
- de hond het apporteerblok laat vallen naast/voor de handler en deze het apporteerblok kan oppakken zonder zich te verplaatsen; 5 pt
- de handler het apporteerblok aanneemt of afpakt van de hond, voordat hiervoor een teken is gegeven;
- de hond scheef voor of naast de handler gaat zitten;
- de hond traag werkt;
- de hond tegen de handler botst;
- het apporteerblok valt, door onhandig aanpakken van de handler, 3 pt
- nadat het commando "los" is gegeven;
- extra commando's worden gegeven; 1 - 2 pt/commando
(De aftrek voor een extra richtingscommando hangt af van de "druk" en de bereidheid van de hond om het commando op te volgen).

Er worden geen punten toegekend, indien

- de hond de richting wordt getoond (richten) bij het startpunt of de hond wordt aangeraakt.
- de hond extreem op het apporteerblok kauwt of bijt;
- de hond het verkeerde apporteerblok opneemt;
- de hond meer dan 1 lichaamslengte verplaatst bij de markering, voordat de hond naar het blok wordt gestuurd.

OEFENING 2.7 SORTEREN

Coëfficiënt 4

Commando's: "Zoek-(apport)" en "Los", ("Voet"), ("Blijf")

Uitvoering:

De handler staat opgesteld met de hond in de startpositie en "oefening start" wordt aangekondigd. De handler ontvangt een houten voorwerp van 10x2x2 cm welke vooraf is gemarkeerd. De handler mag het voorwerp ca. 10 seconden met de hand vasthouden. De hond mag in dit stadium het voorwerp niet aanraken of eraan ruiken. De handler krijgt de aanwijzing om het voorwerp af te geven en zich om te draaien. Een "volg" of "blijf" commando is toegestaan. De handler bepaalt of hij de hond al dan niet laat kijken waar de voorwerpen worden uitgelegd. Het voorwerp van de

handler wordt, zonder dit aan te raken, samen met vijf gelijkvormige voorwerpen op de grond/vloer uitgelegd op ca. 10 meter afstand van de combinatie. De vijf overige voorwerpen worden met de hand uitgelegd en dus aangeraakt. De voorwerpen worden uitgelegd in een cirkel of in een rechte lijn met een onderlinge afstand van ca. 25 cm. De handler krijgt de opdracht om zich om te draaien en de hond het commando te geven om het gemarkeerde voorwerp te zoeken en te apporteren. De hond moet het voorwerp van de handler vinden, apporteren en afgeven aan de handler volgens de algemene aanwijzingen. De voorwerpen moet uitgelegd worden volgens hetzelfde patroon voor alle deelnemers, maar de positie van het voorwerp van de handler mag variëren (2, 3, 4, 5). In het geval van een rechte lijn mag het voorwerp van de handler niet liggen in de buitenste positie (1 of 6).

De hond krijgt ca. 30 seconden om te zoeken indien hij actief en gedreven aan het zoeken is. Voor iedere deelnemer zijn 6 nieuwe voorwerpen beschikbaar.

Toelichting:

Met nadruk moet bij de beoordeling worden gelet op de “will to please” en de snelheid. Het is toegestaan dat de hond het voorwerp eenmaal overpakt om een betere grip te krijgen. Hiervoor mogen geen punten worden afgetrokken.

Er worden géén punten afgetrokken voor het besnuffelen van de voorwerpen, zolang de hond op zoek is naar het gemarkeerde voorwerp.

Puntenaftrek kan volgen, indien

- de hond 1X een verkeerd voorwerp oppakt en vervolgens de juiste brengt; 3 pt
- de hond gering op het voorwerp kauwt of bijt; 2 - 3 pt
- de hond uitgebreid op het voorwerp kauwt of bijt; 5 pt
- de hond het voorwerp 1X laat vallen, doch zelfstandig weer opneemt; 3 pt
- de hond het voorwerp 1X laat vallen en een extra commando moet worden gegeven; 5 pt
- de hond het voorwerp laat vallen naast/voor de handler en die het voorwerp kan oppakken zonder zich te verplaatsen; 5 pt
- de handler het voorwerp aanneemt of afpakt van de hond, voordat hiervoor een aanwijzing is gegeven;
- de hond scheef voor of naast de handler gaat zitten;
- de hond tegen de handler botst;
- het voorwerp valt, door onhandig aanpakken van de handler, nadat het commando “los” is gegeven; 3 pt
- de hond traag werkt.

Er worden geen punten toegekend, indien

- de hond 2X een verkeerd voorwerp oppakt;
- de hond extreem op het voorwerp kauwt of bijt;
- er commando's worden gegeven als de hond bij de voorwerpen is;
- de handler het voorwerp door de hond laat aanraken of hieraan laat ruiken voordat het wordt afgegeven;

OEFENING 2.8 APPEL OP AFSTAND

Coëfficiënt 4

Commando's: “Af”, “blijf”, “zit”, “sta”, “af” **en/of** hand-/armsignalen

Uitvoering:

De handler staat opgesteld met de hond in de startpositie, waarbij de achterkant van de hond een denkbeeldige lijn raakt tussen twee markeerpunten. Op aanwijzing wordt de hond af gecommandeerd en verlaat de handler zijn hond en stelt zich ca. 10 meter voor de hond op.

De hond moet zes keer (sta/zit/af) van positie veranderen zonder zich te verplaatsen. De volgorde van de aan te nemen posities is voor alle deelnemers gelijk. Mogelijke varianten zijn: **ZIT - STA - AF - ZIT - STA - AF of STA - ZIT - AF - STA - ZIT - AF**

Elke positie moet twee keer worden uitgevoerd, de laatste positie is “af”. De steward toont de handler gedurende 3 seconden een bord met “tekst of symbool”, in welke volgorde de hond van positie moet wisselen. De steward mag, tijdens het tonen van de aanwijzingen, de hond niet zien en blijft minimaal op een afstand van 3 meter van de hond.

Door middel van (KORTE) hand-/armsignalen en/of stem (gelijktijdig) instrueert de handler de hond welke positie hij moet innemen.

De handler mag verbale commando's combineren met korte hand-/armsignalen (gebruik van beide handen/armen gelijktijdig is toegestaan). De hand-/armsignalen dienen gelijktijdig met het verbale commando te worden gegeven.

Toelichting:

Met nadruk moet bij de beoordeling worden gelet op hoeveel de hond beweegt, de snelheid waarmee de hond van positie wisselt, de uitvoering: van de positie en hoe goed de hond de positie vasthoudt. Om een puntenwaardering te krijgen mag de hond zich in totaal niet meer dan één lichaamslengte van het startpunt (in alle richtingen) verplaatsen en moet de hond minimaal 4X van positie wisselen. Voor- en achterwaartse verplaatsingen worden bij elkaar opgeteld.

Wanneer de hond, ook bij een tweede commando, de juiste positie niet inneemt wordt de positie beschouwd als zijnde gemist. Het is mogelijk om nog punten te scoren voor deze oefening, zelfs indien tweede commando's nodig waren bij 3 of 4 posities, mits de tweede commando's direct en correct werden uitgevoerd en de oefening verder uitmuntend werd uitgevoerd.

Puntenaftrek kan volgen, indien

- de hond zich tot en met 1X zijn lichaamslengte verplaatst; 5 pt
- de hond twee posities mist; 5 pt
- de hond een positie overslaat en in plaats daarvan de daaropvolgende positie inneemt; 5 pt
- de hond één positie mist of een derde commando nodig heeft om de positie in te nemen; 3 pt
- de hond gaat zitten voordat de handler is teruggekeerd; 2 pt
- het eerste extra commando's worden gegeven; 2 pt
- volgende extra commando's worden gegeven; 1 pt
- er sprake is van overmatig stemgebruik;
- er overdreven of voortdurende hand-/armsignalen worden gebruikt.

Er worden geen punten toegekend, indien

- de hond zich meer dan één lichaamslengte verplaatst, ongeacht de richting waarin dit plaatsvindt;
- de hond meer dan twee posities mist.

OEFFENING 2.9 METAAL APPORT OVER DE HOOGTESPRONG Coëfficiënt 3

Commando's: “Hoog-(apport)” en “Los”, “Voet”

Uitvoering:

Handler en hond stellen zich ca. 2-4 meter voor de hoogtesprong op in de startpositie. De handler werpt het aangereikte metaal apport over de hoogtesprong. Op aanwijzing geeft hij de hond het bevel om het apport over de hoogtesprong te apporteren en terug te springen. Het “Apport” commando mag gegeven worden ná het “Hoog” commando, maar moet worden gegeven vóór de afzet voor de sprong.

Toelichting:

Het is toegestaan dat de hond het apporteerblok eenmaal overpakt om een betere grip te krijgen. Hiervoor mogen geen punten worden afgetrokken. De oefening begint in de startpositie en eindigt in de startpositie, nadat het apport is afgegeven en de steward "einde oefening" heeft afgekondigd. Indien de hond kort moet zoeken naar het apport, mogen hiervoor geen punten worden afgetrokken, mits de hond actief met de oefening bezig is.

Puntenaftrek kan volgen, indien

- de hond de hoogtesprong aanraakt, ook licht aanraken; 2 pt
- de hond anticipeert (handelt uit zichzelf); 2 - 4 pt
- de hond het apporteerblok 1X laat vallen, doch zelfstandig weer opneemt; 3 pt
- de hond het apporteerblok 1X laat vallen en een extra commando moet worden gegeven; 5 pt
- de hond het apporteerblok laat vallen naast/voor de handler en deze het apporteerblok kan oppakken zonder zich te verplaatsen; 5 pt
- de hond gering op het apporteerblok kauwt of bijt; 2 - 3 pt
- de hond uitgebreid op het apporteerblok kauwt of bijt; 5 pt
- de handler het apporteerblok aanneemt of afpakt van de hond, voordat de steward hiervoor een aanwijzing heeft gegeven;
- de hond scheef voor of naast de handler gaat zitten;
- de hond tegen de handler botst;
- het apporteerblok valt, door onhandig aanpakken van de handler, nadat het commando "los" is gegeven; 3 pt
- extra commando's worden gegeven.

Er worden geen punten toegekend, indien

- de hond zich afzet op de hoogtesprong;
- de hond de hoogtesprong omver werpt;
- de hond weigert om te springen;
- de hond vertrekt op het moment dat het apport wordt geworpen;
- de hond heen en/of terug langs de hoogtesprong loopt;
- de hond extreem op het apporteerblok kauwt of bijt.

OEFENING 2.10 ALGEMENE INDRUK

Coëfficiënt 2

Uitvoering:

Essentieel bij de beoordeling van de algemene indruk zijn de "will to please" en de mate waarin de hond de gegeven commando's opvolgt. Accuratesse en correctheid van werken zijn belangrijk, evenals de natuurlijke beweging van handler en hond.

Om een hoog aantal punten te behalen moeten handler en hond werken als een team, wederzijds plezier uitstralen om samen te werken en sportief gedrag vertonen.

De activiteiten gedurende en tussen de oefeningen beïnvloeden de score van de algemene indruk.

Er worden geen punten toegekend, indien

- de hond ongecontroleerd de handler verlaat gedurende of tussen de oefeningen (ook al is dit slechts één keer), maar wel in de ring blijft;
- de hond de ring bevuilt, bovendien volgt diskwalificatie;
- de hond de ring ongecontroleerd verlaat, bovendien volgt diskwalificatie.

Waarin dit reglement niet voorziet, beslist de keurmeester.

PROGRAMMA OBEDIENCE KLASSE 3

Oefening 3.1 **Zitten in de groep gedurende 2 minuten. Handlers uit zicht. Coëfficiënt 2.**

Oefening 3.2 **Liggen in de groep gedurende 1 minuut en komen op bevel. Coëfficiënt 2.**

Commando's: "zit", "blijf", "af" en/of handsignaal, "hier".

Uitvoering:

De oefeningen 3.1 en 3.2 zijn gecombineerd.

Oef 3.1/deel 1: Zitten in de groep gedurende 2 minuten

Oef 3.2/deel 2: Liggen in de groep gedurende 1 minuut en komen

De beoordelingen worden, voor beide oefeningen afzonderlijk getoond, aan het eind van het tweede deel van de oefening.

De oefening start nadat alle combinaties van de groep in een rij staan opgesteld met een tussenruimte van ca. 4-5 meter, honden in de startpositie en de aankondiging van de steward "oefening start". Oefening 3.1 eindigt nadat de handlers terug zijn in de ring, opgesteld staan voor hun hond op een afstand van ca. 10 meter en de steward aankondigt "einde oefening". Deel 2, oefening 3.2 start aansluitend aan het eerste deel van de oefening.

De combinaties staan naast elkaar in een rechte lijn opgesteld met een tussenruimte van ca. 4-5 meter, de honden zittend naast de handlers. De handlers verlaten hun hond, op aanwijzing, gedurende 2 minuten naar een plaats buiten het gezichtsveld van de hond. De tijd begint nadat alle handlers uit zicht zijn. Wanneer de 2 min. verstreken zijn, lopen de handlers op aanwijzing terug en stellen zich op in de ring. Op aanwijzing begeven zij zich tot op een afstand van ca. 10 meter voor de hond.

Deel 1 eindigt en deel 2 start direct.

De steward start het tweede deel van de oefening met de aankondiging "deel 2 start". De hond is in een zittende positie. Handlers van honden die een andere positie hebben aangenomen dan zit, mogen hun hond op aanwijzing van de steward een commando geven om te gaan zitten. Voor het eerste commando worden geen punten in mindering gebracht.

Op aanwijzing geven de handlers om beurten de hond het commando te gaan liggen van links naar rechts. De honden blijven gedurende 1 minuut liggen, waarna ze op aanwijzing de hond van rechts naar links, roepen. Het roepen geschiedt op aanwijzing van de steward en de steward loopt uitsluitend naar de volgende hond nadat de hond in de startpositie naast de handler zit.

Luide commando's kunnen de andere honden storen en leiden tot puntenaftrek.

De groep bestaat uit minimaal 3 honden en maximaal 4. In geval dat er slechts 5 deelnemers zijn in deze klasse, kan de groep bestaan uit 5 deelnemers.

De keurmeester bepaald waar handlers van honden die deel 2 niet hebben uitgevoerd of de hond niet wensen te roepen zich opstellen en te gedragen hebben.

Indien de hond zijn positie wijzigt nadat deel 2 is gestart, bijvoorbeeld van zit naar sta of gaat liggen, is het niet meer toegestaan om deze positie te corrigeren.

Het is toegestaan dat de hond zijn kop draait om rond te kijken en de hond mag interesse tonen als er afleiding of geluiden in of buiten de ring zijn. Deze bewegingen mogen geen blijk geven van onrust of angst. Indien een hond opstaat en naar een andere hond toegaat, zodanig dat er kans is op een confrontatie, wordt de oefening afgebroken. Vervolgens wordt de oefening opnieuw uitgevoerd met uitzondering van de hond welke de storing heeft veroorzaakt.

De oefeningen 3.1 en 3.2 worden uitgevoerd als één oefening en het is daarom niet toegestaan om tussen de oefeningen de hond te belonen of op enigerlei wijze te communiceren met de hond.

Het is aan te bevelen dat de ring een gesloten geheel is (geen buitenstaanders behalve medewerkers toegestaan) gedurende de oefening. Tijdens een EK of WK competitie is dit een verplichting.

Deel 1

Puntenaftrek kan volgen, indien

- de hond gaat staan of liggen op het moment dat de handlers staan opgesteld in de ring; 5 pt
- de hond onrustig is, blaft of piept 1-2 keer; 1-2 pt

Er worden geen punten toegekend, indien

- de hond zijn positie wijzigt in deel 1 (bijvoorbeeld gaat liggen of staan);
- de hond constant blaft, jankt of piept.

Deel 2

Puntenaftrek kan volgen, indien

- de hond naar de handler komt op commando van een ander; 5 pt
- de hond ligt op het moment waarop de honden af gecommandeerd worden; 3 pt
- de hond een extra commando krijgt om naar de handler te komen; 3 pt
- extra commando's worden gegeven om de hond te laten zitten bij de start van deel 2. 2 pt
(1 commando is toegestaan zonder puntenaftrek)
- de hond staat op het moment waarop de honden af gecommandeerd worden; 2 pt
- de hond gaat liggen op het commando van een ander; 2 pt
- de hond onrustig is, blaft of piept 1-2 keer; 1-2 pt

Er worden geen punten toegekend voor, indien

- de hond niet in een zittende positie is bij de start;
- de hond niet op commando gaat liggen
- de hond zijn positie wijzigt tijdens de 1 minuut periode;
- de hond naar de handler komt zonder commando;
- de hond constant blaft, jankt of piept.

Deel 1 en 2

Er worden geen punten toegekend, indien

- de hond meer dan éénmaal zijn lichaamslengte kruipt of loopt;

Commando: "Volg"

Uitvoering

De oefening wordt beoordeeld in verschillende snelheden gecombineerd met verschillende richtingen, hoeken en keertwendingen.

De losvolgende hond dient de handler opgewekt te volgen aan zijn linkerzijde, met de schouder ter hoogte van de knie van de handler en volgend in een parallelle lijn. De handler moet zijn armen en voeten op natuurlijke wijze bewegen gedurende de gehele oefening.

De beoordeling geschiedt tijdens verschillende tempi en tijdens hoeken (90°), keertwendingen (180°) en halt houden. Bij keertwendingen moet de handler op hetzelfde spoor teruglopen. De handler kan kiezen om de keertwendingen linksom of rechtsom uit te voeren. De "Duitse draai" is eveneens toegestaan. Hierbij is toegestaan dat de hond rond de handler draait aan de rechterzijde. De hond dient de handler zo dicht mogelijk te passeren.

Op aanwijzing moet de handler met de hond de zogenaamde "pasjes" uitvoeren. Hierbij kunnen de volgende aanwijzingen worden gegeven; 2 of 3 passen naar links, 2 of 3 passen naar rechts en 2 of 3 passen voorwaarts. Tevens een kwart of halve draai linksom en een kwart of halve draai rechtsom.

Beoordeeld wordt ook ca. 5-10 meter (15-30 passen) achterwaarts, hierbij kan één wending naar links of naar rechts worden verlangd. Achterwaarts volgen dient te geschieden op aanwijzing van de steward. De steward draagt zorg voor markeringen zodat de afstanden correct worden aangehouden. Bij het parcours voor het achterwaarts lopen moet bijzonder worden gelet op een vlakke en veilige terreingesteldheid. Enige voorzichtigheid van de handler bij het achterwaarts volgen is toegestaan.

Tijdens de pasjes zijn het draaien van het hoofd, schouders of andere lichaamstaal niet toegestaan.

Gedurende een examen of wedstrijd lopen alle honden hetzelfde parcours.

Het volg commando mag bij iedere start, tempowisseling en tijdens de "pasjes" worden gegeven. Wanneer de handler stopt, moet de hond direct de startpositie innemen en zonder commando.

Puntenaftrek kan volgen, indien

- de hond traag volgt; 3-4 pt
- de hond niet parallel volgt; 2 pt
- de hond niet perfect volgt bij het achterwaarts volgen 1-2 pt
- de hond achter en/of wijd volgt of de handler hindert;
- er onvoldoende contact is;
- er extra commando's worden gegeven;
- de armen onvoldoende worden bewogen;
- de hond scheef naast de handler gaat zitten.

Er worden geen punten toegekend, indien

- de hond die de handler verlaat of de handler volgt op een afstand van meer dan een halve meter gedurende het grootste deel van de oefening.

Commando's: "Sta", "zit", "af" en "volg"

Uitvoering

De oefening wordt uitgevoerd volgens bijgevoegde afbeelding. De keurmeester bepaalt voor aanvang van de wedstrijd de volgorde van de uit te voeren posities. Tijdens het volgen in normale pas, commandeert de handler, op aanwijzing, de hond tot de sta-, zit- en af-positie. Er moet een linker en rechter wending in het parcours worden verwerkt. Deze keerpunten worden met kleine markeringen (bolletje/pylon/tape) gemarkeerd. De volgorde van de posities en het parcours mogen worden gevarieerd, maar moeten voor alle deelnemers gelijk zijn.

Op aanwijzing wordt de oefening gestart, aangegeven waar de eerste positie moet worden uitgevoerd en waar de handler een keertwending moet maken. De posities worden ongeveer in het midden (5m) van een rechte lijn van 10 meter uitgevoerd.

De handler loopt na het commando door tot de markering, waar hij het commando krijgt om een keertwending te maken, loopt terug en passeert zijn hond aan de rechterzijde op maximaal 0,5 meter. Ca. 2 meter na het passeren van de hond krijgt hij de aanwijzing om een keertwending te maken en bij de hond aangekomen geeft hij deze zelfstandig het bevel om te volgen zonder daarbij zijn tempo te wijzigen of te stoppen. Handler en hond vervolgen tot de markering (5m), waar zij zelfstandig naar links of rechts gaan, de markering altijd aan de linkerzijde. Na ca. 5 meter volgt, op aanwijzing, de volgende positie. Het verloop van de oefening is gelijk aan de eerste positie. De oefening eindigt wanneer de steward een halthouding heeft laten maken en 'einde oefening' heeft aangekondigd.

De posities 'sta', 'zit' en 'af', dienen parallel aan de denkbeeldige lijn tussen de markeringen worden uitgevoerd. De afstand tussen de hond en de markering mag maximaal 0,5 meter bedragen. Bij de beoordeling moet het formaat van de hond in acht worden genomen. De windingen moeten worden uitgevoerd in hoeken en niet afgerond. Handler en hond passeren de markeringen aan de rechterzijde.

Om een puntenwaardering te krijgen voor een uitgevoerde positie, mag de hond niet meer dan een lichaamslengte doorlopen. Indien de hond niet stopt, kan de handler een extra commando geven voordat hij het keerpunt bereikt. De oefening kan worden voortgezet om de andere 2 posities uit te voeren. Om punten te krijgen moeten twee posities worden uitgevoerd. Bij de beoordeling wordt ook het volgwerk mee beoordeeld. Volgen in langzame pas, slecht volgwerk, wisselend tempo, afgeronde hoeken, een fout parcours, zijn fouten en geven puntenaftrek. Extra commando's zijn niet toegestaan bij de posities. Indien de hond een verkeerde positie inneemt en de handler merkt dit, heeft een extra commando geen zin. De positie is een gemiste positie. Dubbele commando's en/of lichaamstaal geven puntenaftrek.

Puntenaftrek kan volgen, indien

- de hond een foutieve positie inneemt (bijv. zit i.p.v. sta); 3 pt
- de hond meer dan één lichaamslengte doorloopt; 3 pt
- een tweede commando wordt gegeven bij een positie; 3 pt
- de oefening in een traag tempo wordt uitgevoerd;
- er slordig wordt gevolgd en/of de hoeken worden afgerond;
- de handler het tempo vermindert bij het geven van het commando;
- de handler zich naar de hond draait bij het geven van het commando;
- de handler tevens de hand gebruikt bij het geven van het commando;
- extra commando's worden gegeven;
- de hond traag zijn positie inneemt;
- de hond meedraait.

Er worden geen punten toegekend, indien

- de hond niet ten minste 2 posities inneemt.
- de hond een verlangde positie niet uitvoert (helemaal niet stopt);

CONCEPT

Oefening 3.5 Komen met staan en af. Coëfficiënt 4.

Commando's: "Af", "sta", "hier" (3 keer); ("sta" / "af" **of** hand-/armsignalen).

Uitvoering

De hond wordt af gecommandeerd op de daartoe aangewezen plaats. De handler verwijdt zich ca. 30-35 meter van de hond in de aangegeven richting. Op aanwijzing mag de handler de hond roepen. Op ca. 1/3 van de afstand geeft de handler de hond het bevel om te blijven staan. Op aanwijzing mag de handler de hond opnieuw roepen. Op ca. 2/3 van de afstand geeft de handler de hond het bevel om te gaan liggen.

Na de tweede stop volgt opnieuw de aanwijzing om de hond te roepen. Er worden alleen aanwijzingen gegeven om de hond te roepen. De handler geeft de stop commando's zelfstandig ter hoogte van de markeringen. Verbale commando's en hand-/armsignalen mogen worden gemengd zodat een verbaal commando gebruikt mag worden bij de ene positie en een hand-/armsignaal bij de andere, maar niet tegelijkertijd. De hond zijn naam mag gecombineerd worden bij het roepen. Naam en commando mogen samen worden gebruikt, het mag niet de indruk geven van twee aparte commando's.

Toelichting:

Het is belangrijk dat de hond vlot reageert op de gegeven commando's. De hond moet bewegen met een goede snelheid en zijn tempo vasthouden, op zijn minst een snelle draf, het ras in aanmerking genomen. De hond dient de commando's direct op te volgen. In de beoordeling moet de snelheid van de hond worden meegenomen. Enige tolerantie is bij snelle honden op z'n plaats, echter niet voor trage honden. Om volle punten te behalen (voor een stop) mag de hond niet meer dan één lichaamslengte doorlopen vanaf het moment van het commando. Om punten te krijgen (voor een stop) dient de hond binnen drie lichaamslengten de stop uit te voeren. Een derde "hier" commando bij een enkele positie resulteert in een onvoldoende uitgevoerde oefening.

Puntenaftrek kan volgen, indien

- in het totaal meer dan drie hier commando's moeten worden gegeven; 4 pt
- de hond een positie mist (bv. stopt niet binnen de limiet); 4 pt
- de hond geen poging doet om te stoppen op één van de posities; 5 pt
- de hond één van beide posities fout inneemt; 3 pt
- de hond de eerste (=AF) positie wijzigt; 2 pt
- de hond scheef voor of naast de handler gaat zitten;
- extra commando's worden gegeven;
- de hond tegen de handler botst;
- de hond traag komt.

Er worden geen punten toegekend, indien

- de hond de verlangde posities niet inneemt;
- de hond de posities in een verkeerde volgorde uitvoert;
- de hond zich meer dan één lichaamslengte verplaatst voordat het eerste commando is gegeven;
- een derde hier commando moet worden gegeven bij de eerste keer roepen of na één van de stops.

Commando's: "Vooruit", "sta", "rechts/links" en/of armsignaal ("sta") "af", " hier".

Uitvoering

Voordat de oefening start dient de handler aan de keurmeester aan te geven of de hond eerst gaat staan in het vak of direct gaat liggen.

De hond wordt in een rechte lijn naar een cirkel gestuurd ca. 10 meter van het startpunt en krijgt het commando te blijven staan. De hond moet de sta positie innemen, met alle poten, binnen een cirkel met een radius van 2 meter. De cirkel is minimaal gemarkeerd op acht punten met korte lijnen van kalk, tape o.i.d. of de gehele cirkel is getekend. Het middelpunt van de cirkel kan worden gemarkeerd met een heel kleine markering (geen pion), maar dit is niet noodzakelijk.

Na ca. 3 seconden krijgt de handler de aanwijzing om de hond, in een rechte lijn, door te sturen naar een vak van 3 x 3 meter, op ca. 25 meter afstand van het startpunt. De buitenzijde van cirkel en vak moeten minimaal ca. 3 meter van de buitenzijde van de ring worden geplaatst. De hoeken van het vak wordt gemarkeerd door pylonen (ca. 10-15 cm hoog). Zichtbare lijnen (door lint 2-3 cm breed, tape of kalklijnen) verbinden de pylonen aan de buitenzijde. De kleur van pylonen en lint zijn vrij, maar dienen contrasterend te zijn t.o.v. de ondergrond.

Wanneer de hond in het vak is aangekomen, mag de handler de hond het commando "sta" geven. Dit wordt niet als extra commando aangemerkt. De hond dient in dit geval correct en stabiel te staan, aansluitend moet de handler uit eigener beweging de hond laten liggen.

Op aanwijzing, loopt de handler recht naar de hond toe. Op ca. 2 meter voor de hond (handler loopt echter nimmer door het vak), krijgt de handler het bevel links- of rechtsaf te slaan, na circa 10 meter krijgt de handler nogmaals het bevel links- of rechtsaf te slaan in de richting van het startpunt. Na circa 10 meter krijgt hij het bevel de hond te roepen ondertussen doorlopend naar het startpunt.

De hoek tussen de lijn van het startpunt naar de markering en van de markering naar het vak is 90°. (zie afbeelding)

Toelichting:

De bereidheid van de hond om de richting en commando's op te volgen, snelheid van de hond en rechte lijnen worden in de beoordeling meegenomen.

Om 10 punten te behalen, mogen niet meer dan zes commando's worden gebruikt tijdens de oefening. Het zesde commando kan/mag het "sta" commando in het vak zijn. De hond moet de commando's opvolgen (indien een sta commando in het vak is gegeven). Een alternatief is om alleen het af commando te gebruiken (geen sta) in het vak, dan zijn slechts vijf commando's toegestaan voor Uitvoering: van de oefening. De hond dient bij de markering met alle vier de poten binnen de cirkel te staan, voordat de handler de aanwijzing krijgt om de hond naar het vak te sturen.

Wanneer de hond gaat liggen buiten het vak zijn geen extra commando's meer toegestaan. Om punten te behalen, moet de hond zich volledig, (uitgezonderd de staart) in het vak liggen.

Puntenaftrek kan volgen, indien

- er overdreven actie (lichaamsbeweging) is van de handler; 2 pt
- er een handsignaal wordt gegeven als de hond naast de handler is 2 pt
- de hond bij de markering gaat zitten of liggen; 3 pt
- incorrecte sta positie 2 pt
- de hond zich in het vak verplaatst zonder positiewisseling; 3 pt
- de hond een foute positie inneemt in het vak 3 pt
- de hond anticipeert (handelt uit zichzelf); (Dit betekent bijvoorbeeld dat het sta commando bij de markering en het af commando in het vak gegeven moeten worden);
- de hond traag beweegt, het ras in aanmerking genomen; 4 pt
- de hond zijn positie in het vak wijzigt (zit of sta), nadat de handler de tweede wending heeft gemaakt; 5 pt
- extra commando's (volg, sta of af) worden gegeven; 2 pt/commando
- de hond scheef voor of naast de handler gaat zitten;
- de hond traag en/of slordig aansluit;
- er extra richtingcommando's worden gegeven, (afhankelijk van de intensiteit en de "will to please" van de hond). 1-2 pt

Er worden geen punten toegekend, indien

- de hond buiten de cirkel gaat zitten of liggen;
- de hond buiten het vak gaat liggen;
- de hond zijn positie in het vak wijzigt, **voordat** de handler de tweede wending heeft gemaakt;
- de hond het vak verlaat voordat hij geroepen wordt;
- er meer dan 2 extra commando's (volg, sta of af) worden gegeven;
- de handler zich verplaatst;
- de hond **voor** of tijdens de oefening wordt "gericht" naar het vak.

Commando's: "Vooruit", "sta", "rechts/links" en/of armsignaal, "apport" en "los".

Uitvoering

Drie houten apporteerblokken worden op één lijn met circa 5 meter tussenruimte uitgelegd. Het startpunt is ca. 20 meter van de middelste apporteerblok.

De hond wordt in een rechte lijn naar een cirkel gestuurd ca. 10 meter van het startpunt en krijgt het commando te blijven staan. De hond moet de sta positie innemen, met alle poten, binnen een cirkel met een radius van 2 meter. De cirkel is minimaal gemarkeerd op acht punten met korte lijnen van kalk, tape o.i.d. of de gehele cirkel is getekend. Het middelpunt van de cirkel is gemarkeerd met een heel kleine pion. Na ca. 3 seconden krijgt de handler de aanwijzing om de hond, naar het vooraf gelote apporteerblok (links of rechts) te zenden en te laten apporteren.

Het dirigeer commando (rechts/links) en het apport commando moeten gelijktijdig worden gegeven. Een laat gegeven apport commando wordt beoordeeld als een tweede commando. De hond dient het apporteerblok correct af te geven.

Nadat is geloot, worden de 3 apporteerblokken uitgelegd, minimaal ca. 3 meter van de buitenzijde van de ring. LET OP: Het middelste apporteerblok kan nooit worden geloot. Het gelote apporteerblok - links of rechts - wordt als eerste neergelegd. Gedurende deze handeling staan handler en hond op het startpunt, met het gezicht naar het middelste apporteerblok opgesteld, op een afstand van ca. 20 meter.

Drie soorten apporteerblokken moeten beschikbaar zijn (max. 450 gram), geschikt voor verschillende rassen. De grootte van het apporteerblok moet in verhouding zijn met de grootte van de hond. Maar de handler is vrij om de grootte te kiezen.

Toelichting:

Met nadruk moet bij de beoordeling worden gelet op dirigeerbaarheid, snelheid en het nemen van de kortste weg naar het apporteerblok.

Om een puntenwaardering te krijgen dient de hond te blijven staan bij de markering binnen een cirkel met een radius van 2 meter rond de markering.

Het is toegestaan dat de hond het apporteerblok eenmaal overpakt om een beter grip te krijgen. Hiervoor mogen geen punten worden afgetrokken.

Puntenaftrek kan volgen, indien

- de hond bij de markering gaat zitten of liggen; 2 pt
- de hond op het apporteerblok kauwt of bijt; 3 pt
- de hond naar het verkeerde apporteerblok loopt, op commando stopt en naar het goede apporteerblok wordt gedirigeerd 3 pt
- de hond naar het verkeerde apporteerblok loopt, zonder stopcommando naar het goede apporteerblok wordt gedirigeerd 2 pt
- de hond overmatig op het apporteerblok kauwt of bijt; 5 pt
- de hond het apporteerblok 1X laat vallen, doch zelfstandig weer opneemt; 3 pt
- de hond het apporteerblok 1X laat vallen en een extra commando moet worden gegeven; 5 pt

- de hond het apporteerblok laat vallen naast/voor de handler en deze het apporteerblok 5 pt kan oppakken zonder zich te verplaatsen;
- de handler het apporteerblok aanneemt of afpakt van de hond, voordat hiervoor een aanwijzing is gegeven;
- de hond scheef voor of naast de handler gaat zitten;
- de hond traag werkt;
- de hond tegen de handler botst;
- het apporteerblok valt, door onhandig aanpakken van de handler, nadat het commando 3 pt "los" is gegeven;
- extra commando's worden gegeven; 1-2 pt/commando
(De aftrek voor een extra richtingscommando hangt af van de "druk" en de bereidheid van de hond om het commando op te volgen).

Er worden geen punten toegekend, indien

- de hond de richting wordt getoond (richten) bij het startpunt. Dit wordt beoordeeld als aanraken van de hond;
- de hond extreem op het apporteerblok kauwt of bijt;
- de hond het verkeerde apporteerblok opneemt;
- de hond het apporteerblok 2X laat vallen.

Oefening 3.8 Sturen rond pion, positie, apporteren en sprong over hoogtesprong **Coëfficiënt 4.**

Commando's: "Rond", "Sta/zit/af" en/of handgebaar – "rechts/links apport" en/of handgebaar – "Hoog", "los", ("Voet")

Beschrijving:

Voor aanvang van de wedstrijd bepaald de keurmeester welke positie moet worden uitgevoerd op de terugweg, nadat de hond rond de pion is gelopen (Sta/zit/af). De gekozen positie is voor alle deelnemers gelijk. De handler loot vooraf de richting (links/rechts) waar de hond gaat apporteren en over de hoogtesprong terugkomt. Dit bepaald dus tevens of de hond terugkomt over de open of gesloten hoogtesprong. De gelote richting blijft onbekend voor de handler. De handler krijgt dit eerst te horen nadat de hond zijn positie heeft ingenomen bij de pion. De apporteerblokken worden gedurende de gehele wedstrijd in dezelfde volgorde uitgelegd (van rechts naar links of van links naar rechts), onafhankelijk van welk apporteerblok moet worden geapporteerd.

Een pion van ca 40 cm hoogte wordt geplaatst op een afstand van ca. 20 meter van het startpunt. Twee hoogtesprongen (één open met stank en één gesloten met planken) zijn geplaatst ca. 5 meter vanaf het startpunt met een tussenruimte van 5 meter van elkaar.

Drie soorten apporteerblokken moeten beschikbaar zijn (max. 450 gram), geschikt voor verschillende rassen. De grootte van het apporteerblok moet in verhouding zijn met de grootte van de hond. Maar de handler is vrij om de grootte te kiezen.

Uitvoering

De Handler staat met zijn hond opgesteld op het startpunt, op een afstand van ca. 20 meter van de pion. De steward kondigt de start van de oefening aan, waarna de apporteerblokken worden uitgelegd, ca. 5 meter achter de hoogtesprong. Op aanwijzing stuurt de handler zijn hond rond de pion. Nadat de hond juist rond de pion is gelopen en op de terugweg richting handler is, maar niet voorbij de denkbeeldige lijn waar de apporteerblokken zijn uitgelegd, geeft de handler uit eigen beweging het commando voor de uit te voeren positie. Deze positie is voor de wedstrijd door de keurmeester bepaald. Een verbaal als ook een handgebaar mogen worden gebruikt. Na ca. 3 seconden geeft de steward aan welke richting was geloot en geeft de aanwijzing dat de handler de hond mag doorsturen opdat het juiste apporteerblok wordt geapporteerd en de hond via de juiste hoogtesprong terugkeert naar de handler.

Toelichting:

Met nadruk moet bij de beoordeling worden gelet op dirigeerbaarheid, snelheid en het nemen van de kortste weg. De hond dient een vlotte constante snelheid te tonen in minstens een vlotte draf, het ras in aanmerking genomen. De hond dient de commando's direct op te volgen. Er is tolerantie voor snelle honden, maar niet voor trage. Om een puntenwaardering te krijgen moet de hond in de aangegeven positie (sta/zit/af) blijven tot hij het commando krijgt om de oefening te vervolgen. De handler wordt geïnformeerd over de richting (rechts/links) nadat de hond zijn positie heeft ingenomen. De handler mag een commando "hoog" gebruiken, nadat de hond het apporteerblok heeft opgenomen.

Puntenaftrek kan volgen, indien

- de hond een verkeerde positie inneemt bij de pion; 2 pt
- de hond een extra commando krijgt om rond de pion te gaan; 2 pt
- de hond traag werkt; 1-5 pt
- de hond naar het verkeerde apporteerblok loopt, op commando stopt en naar het goede apporteerblok wordt gedirigeerd; 3 pt
- de hond naar het verkeerde apporteerblok loopt, zonder stopcommando naar het goede 2 pt
apporteerblok wordt gedirigeerd;
- de hond de hoogtesprong aanraakt, ook licht aanraken; 2 pt
- de hond de lat eraf springt (open hoogtesprong); 2 pt
- extra commando's worden gegeven; 1-2 pt/commando
(De aftrek voor een extra richtingscommando hangt af van de "druk"
en de bereidheid van de hond om het commando op te volgen).
- de hond anticipeert (handelt uit zichzelf); 2-4 pt
- de hond anticipeert (Bijv. stopt voor het commando); 2 pt
- de hond het apporteerblok 1X laat vallen, doch zelfstandig weer opneemt; 3 pt
- de hond het apporteerblok 1X laat vallen en een extra commando moet worden 5 pt
gegeven;
- de hond het apporteerblok laat vallen naast/voor de handler en deze het apporteerblok 5 pt
kan oppakken zonder zich te verplaatsen;
- de hond op het apporteerblok kauwt of bijt; 3 pt
- de hond meermaals op het apporteerblok kauwt of bijt; 5 pt
- de handler het apporteerblok aanneemt of afpakt van de hond, voordat de
keurmeester hiervoor een aanwijzing heeft gegeven;
- de hond scheef voor of naast de handler gaat zitten;
- de hond tegen de handler botst;
- het apporteerblok valt, door onhandig aanpakken van de handler, nadat het commando 3 pt
"los" is gegeven;
- extra commando's worden gegeven.

Er worden geen punten toegekend, indien

- de hond niet om de pion loopt;
- de hond heen en/of terug langs de hoogtesprong loopt;
- de hond voorbij het apporteerblok loopt zonder te apporteren;
- de hond springt op de weg naar de pion;
- de hond terug langs de hoogtesprong loopt of springt over de verkeerde hoogtesprong;
- de hond het verkeerde apporteerblok oppakt;
- de hond zich afzet op de hoogtesprong;
- de hond extreem op het apporteerblok kauwt of bijt;
- de hond het apporteerblok 2X laat vallen;
- de hond de hoogtesprong omwerpt;
- de hond de richting wordt getoond (richten) bij het startpunt.

Commando's: "Blijf", "Zoek", "los" ("voet/naast")

Uitvoering

Op het startpunt van de oefening kondigt de steward aan "oefening start" en overhandigt een gemarkeerd houten voorwerp (10 cm x 2 cm x 2 cm) aan de handler. De handler houdt het gemarkeerde voorwerp ca. 5 seconden in zijn hand. De hond mag in dit stadium het voorwerp niet aanraken of eraan ruiken. De handler krijgt de aanwijzing om het voorwerp af te geven en zich om te draaien. Een "volg" of "blijf" commando is toegestaan. De handler bepaalt of hij de hond al dan niet laat kijken waar de voorwerpen worden uitgelegd. Het voorwerp van de handler wordt, zonder dit aan te raken, samen met vijf tot zeven gelijkvormige voorwerpen op de grond/vloer uitgelegd op ca. 10 meter afstand van de combinatie. De vijf tot zeven overige voorwerpen worden bij het plaatsen wel aangeraakt.

De voorwerpen worden uitgelegd volgens hetzelfde patroon voor alle deelnemers met een onderlinge afstand van ca. 25 cm van elkaar. De positie van het voorwerp van de handler mag variëren. Er zijn geen voorwaarden waar het voorwerp wordt neergelegd.

De handler krijgt de opdracht om zich om te draaien en de hond het commando te geven om het gemarkeerde voorwerp te zoeken en te apporteren. De hond moet het voorwerp van de handler vinden, apporteren en afgeven aan de handler volgens de algemene aanwijzingen.

De hond krijgt ca. 30 seconden om te zoeken indien hij actief en gedreven aan het zoeken is. Voor iedere deelnemer zijn 6-8 nieuwe voorwerpen beschikbaar.

Toelichting:

Met nadruk moet bij de beoordeling worden gelet op de "will to please" en de snelheid. Het is toegestaan dat de hond het voorwerp eenmaal overpakt om een betere grip te krijgen. Hiervoor mogen geen punten worden afgetrokken. Het is geen fout indien de hond gedurende het ruiken de andere voorwerpen aanraakt.

Puntenaftrek kan volgen, indien

- de hond op het voorwerp kauwt of bijt; 3 pt
- de hond overmatig op het voorwerp kauwt of bijt; 5 pt
- de hond het voorwerp 1X laat vallen, doch zelfstandig weer opneemt; 3 pt
- de hond het voorwerp 1X laat vallen en een extra commando moet worden gegeven; 5 pt
- de hond het voorwerp laat vallen naast/voor de handler en deze het voorwerp kan oppakken zonder zich te verplaatsen; 5 pt
- de handler het voorwerp aanneemt of afpakt van de hond, voordat hiervoor een aanwijzing is gegeven;
- de hond scheef voor of naast de handler gaat zitten;
- de hond tegen de handler botst;
- het voorwerp valt, door onhandig aanpakken van de handler, nadat het commando "los" is gegeven; 3 pt
- de hond traag werkt.

Er worden geen punten toegekend, indien

- de hond een verkeerd voorwerp oppakt;
- de hond extreem op het voorwerp kauwt of bijt;
- er commando's worden gegeven als de hond bij de voorwerpen is;
- de handler het voorwerp door de hond laat aanraken of hieraan laat ruiken voordat het wordt afgegeven;
- de hond het voorwerp 2X laat vallen.

Commando's: "Af", "blijf", "zit", "sta", "af" **en/of** hand-/armsignalen

De hond moet zes keer (sta/zit/af) van positie veranderen zonder zich te verplaatsen.

De hond wordt af gecommandeerd op een daartoe aangewezen plaats, gemarkeerd door een denkbeeldige lijn achter de hond. Op aanwijzing verlaat de handler zijn hond en stelt zich ca. 15 meter voor de hond op.

De volgorde van de aan te nemen posities kan variëren, maar moet voor alle deelnemers gelijk zijn. Elke positie moet twee keer worden uitgevoerd, de laatste positie is "af".

De steward toont de handler gedurende 3 seconden een bord met "tekst of symbool" of een "elektronisch bord", in welke volgorde de hond van positie moet wisselen. De steward mag, tijdens het tonen van de aanwijzingen, de hond niet zien en stelt zich minimaal 3-5 meter van de hond op.

Door middel van (KORTE) hand-/armsignalen en/of stem (gelijktijdig) instrueert de handler de hond welke positie hij moet innemen.

Toelichting:

Met nadruk moet bij de beoordeling worden gelet op hoeveel de hond beweegt, de snelheid waarmee de hond van positie wisselt, de Uitvoering: van de positie en hoe goed de positie gehouden wordt. Om een puntenwaardering te krijgen mag de hond zich in totaal niet meer dan één lichaamslengte van het startpunt (in alle richtingen) verplaatsen en moet de hond minimaal 5X van positie wisselen. Voor- en achterwaartse verplaatsingen worden bij elkaar opgeteld.

Het is mogelijk een puntenwaardering te krijgen ook al zijn 3-4 extra commando's gebruikt. Indien het tweede commando direct wordt opgevolgd, leidt tot een correcte positie en het totale beeld een uitstekende oefening laat zien.

Puntenaftrek kan volgen, indien

- de hond één positie mist; 3 pt
- de hond gaat zitten voordat de handler is teruggekeerd; 2 pt
- het eerste extra commando wordt gegeven; 2 pt
- volgende extra commando's; 1 pt
- er sprake is van overmatig stemgebruik;
- er overdreven of voortdurende hand-/armsignalen worden gebruikt.

Er worden geen punten toegekend, indien

- de hond zich meer dan één lichaamslengte verplaatst, ongeacht de richting waarin dit plaatsvindt;
- de hond één positie overslaat en de volgende (verlangde) positie inneemt.

Waar in dit reglement niet voorziet beslist de keurmeester.